

TYT

AYT/Sos-1

TARİH

Soru Bankası

Konu Anlatım Videolu

Soru Çözüm Videolu

Mikro Konu Testleri

Akıllı Tahtaya Uyumlu

Soru Sayısı: 1800

Sıtkı Çelik

Ön Söz

Neden ICEBERG?

ICEBERG; okyanuslarda deniz akıntıları ve rüzgârlarla sürüklenerek yüzen büyük buz kütesidir. **ICEBERG**'in suyun üzerinde bulunan %10'luk kısmını destekleyen ve görünmesini sağlayan, suyun altındaki görünmeyen %90'lık kısmıdır. Bu kitabı hazırlarken **ICEBERG**'in görünmeyen kısmının görünen kısma olan bu katkısından biz de etkilendik.

Elinizdeki kitabı; görünen bir soru bankasından öteye taşıyarak konu eksiklerinizi tamamlamanızı sağlayacak detaylı konu anlatım videoları ve çözmekte zorlandığınız soru tiplerinin stratejilerini öğrenebileceğiniz çözüm videolarıyla görünmeyen bir kısım oluşturduk.

Millî Eğitim Bakanlığının uygulamaya koyduğu yeni öğretim programlarına uymakla birlikte ÖSYM'nin son yıllarda sorduğu soruları inceleyerek hazırladığımız kitaplarımızla siz değerli öğrencilerimizin yükünü hafifleterek öğrenmenizi kolaylaştırmayı ve bunu kalıcı hâle getirmeyi amaçladık.

Uzman yazarımız tarafından büyük bir özveriyle hazırlanan **TYT ICEBERG Tarih Soru Bankası** kitabının sizlere yararlı olacağına ve başarı yolunda hızlı ilerlemenizi sağlayacağına gönülden inanıyoruz.

İhtiyaç duyduğunuz her an **Konu Anlatım ve Soru Çözüm Videolarıyla 7/24** yanınızdayız.

Başarılar ve verimli çalışmalar diliyoruz.

Yayın Yönetmeni

Mehmet Şirin Bulut

Yazarın Sana Mesajı Var

Çok soru çözmek yerine, doğru hazırlanmış sorulardan çokça çözmelidir...

Kıymetli Öğrencim,

- Elinizde bulunan TYT Tarih Soru Bankası, ÖSYM standartları ve MEB ders kitapları ışığında hazırlanmış en yeni kitaptır.
- Yayın oluşturulurken sayısı her geçen yıl artmakta olan ve “yeni nesil” olarak ifade edilen; okuduğunu anlama, görselden veya grafikten çıkarımlar yapma, gündelik yaşamla ilişkilendirme becerilerini ölçen soruların ölçme-değerlendirme tekniklerine uygun olarak hazırlanmasına özen gösterilmiştir.
- “Yeni Nesil” TYT Soru Bankası olan elinizdeki kitap; soruları çözerken bir taraftan keyif alacağınız, diğer taraftan konu ile ilgili bilgilerinizi pekiştireceğiniz özelliklere sahiptir.
- “Yeni Nesil” sorularda yer alan anlatımlar, genellikle orijinal tarih kaynaklarından derlenmiştir. Bu yönüyle kitap, önümüzdeki sınavda sizlere avantaj sağlayacaktır.

Gülleri çekerek büyütemeyiz...

Kıymetli Öğrencim,

TYT Tarih alanındaki hazırlıklarınız gelişim kuralları içinde büyür, gelişir, yetişir. Bize düşen görev, bu gelişme sürecinde sizlere destek sağlamaktır. Elinizdeki bu kitap, sizin gelişiminiz ve iyi bir hazırlık dönemi geçirmeniz için bilimsel metotlar çerçevesinde meydana getirilmiş bir eserdir.

Zorlu hedeflere deneyimli yol göstericilerle yürünür...

İşte, elinizde bulunan TYT Soru Bankası kitabı ile içinde bulunduğunuz yarışta, sizler hedefinize yürürken her adımınıza eşlik etmeyi düşündük. Bunun için; kitapta bulunan sorular, sizlerin ders konularını daha iyi, daha detaylı ve daha kolay öğrenmenize yardımcı olması düşünülmüş hazırlanmıştır.

Sizlere sınavlarınızda ve tüm hayatınızda başarılar dilerim.

Sıtkı Çelik

İÇİNDEKİLER

1. ÜNİTE	TARİH VE ZAMAN 6 - 17
	1. Mikro Konu: Tarih Bilimi ve Tarihin Özellikleri 6
	2. Mikro Konu: Zaman Bilgisi - Takvimler ve Tarihe Yardımcı Bilimler 15
2. ÜNİTE	İNSANLIĞIN İLK DÖNEMLERİ 18 - 29
	3. Mikro Konu: Tarih Öncesi Devirler ve İlk Uygarlıklar - Anadolu Uygarlıkları ve Diğer Medeniyetler 18
	4. Mikro Konu: Coğrafya ve İklimin Etkileri, Siyasi Gücün ve Hukuk Sisteminin Kaynakları 26
3. ÜNİTE	ORTA ÇAĞ'DA DÜNYA 30 - 41
	5. Mikro Konu: Orta Çağ'da Devlet ve Toplum - Ekonomi - Askerî Organizasyonlar ve Hukuk..... 30
4. ÜNİTE	İLK VE ORTA ÇAĞLARDA TÜRK DÜNYASI 42 - 53
	6. Mikro Konu: Türklerin Tarih Sahnesine Çıkışları - İlk ve Orta Çağlarda İç Asya'daki Türk Devletlerinin Güç ve Yönetim Anlayışları 42
	7. Mikro Konu: Asya Hun Devleti - Kavimler Göçü ve Avrupa Hun Devleti - Diğer Türk Devletleri ve Toplulukları 49
5. ÜNİTE	İSLAM MEDENİYETİNİN DOĞUŞU 54 - 65
	8. Mikro Konu: İslam Öncesi Arap Yarımadası - Hazreti Muhammed ve Dört Halife Dönemi 54
	9. Mikro Konu: Emeviler - Abbasiler ve Endülüs Emevileri 61
6. ÜNİTE	TÜRKLERİN İSLAMİYET'İ KABULÜ VE İLK TÜRK İSLAM DEVLETLERİ 66 - 77
	10. Mikro Konu: Türklerin İslamlaşmaları ve İlk Türk İslam Devletleri 66
	11. Mikro Konu: Oğuz Türkleri ve Büyük Selçuklular - Büyük Selçuklularda Kültür ve Medeniyet 72
7. ÜNİTE	YERLEŞME VE DEVLETLEŞME SÜRECİNDE SELÇUKLU TÜRKİYESİ 78 - 89
	12. Mikro Konu: Anadolu Selçuklu Devleti - İlk Türk Beylikleri - Haçlı Seferleri ve Moğol Tehdidi 78
8. ÜNİTE	BEYLİKTEN DEVLETE OSMANLI SİYASETİ (1302 - 1453) 90 - 101
	13. Mikro Konu: Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Yılları ve Beylikten Devlete Geçiş 90
9. ÜNİTE	DEVLETLEŞME SÜRECİNDE SAVAŞÇILAR VE ASKERLER 102 - 113
	14. Mikro Konu: Devletleşme Sürecinde Askerî Yapı 102
10. ÜNİTE	BEYLİKTEN DEVLETE OSMANLI MEDENİYETİ 114 - 125
	15. Mikro Konu: Devletleşme Sürecinde Osmanlı Medeniyeti 114
11. ÜNİTE	DÜNYA GÜCÜ OSMANLI (1453 - 1595) 126 - 141
	16. Mikro Konu: İstanbul'un Fethi - İslam Dünyası Liderliği 126
	17. Mikro Konu: Osmanlı'nın Gücü ve Stratejik Rakipleri - Coğrafi Keşiflerin Etkileri 136
12. ÜNİTE	SULTAN VE OSMANLI MERKEZ TEŞKİLATI 142 - 151
	18. Mikro Konu: Osmanlı Merkez Teşkilatı 142
13. ÜNİTE	KLASİK ÇAĞDA OSMANLI TOPLUM DÜZENİ 152 - 161
	19. Mikro Konu: Klasik Dönemde Osmanlı Toplumu 152
14. ÜNİTE	DEĞİŞEN DÜNYA DENGELERİ KARŞISINDA OSMANLI SİYASETİ (1595 - 1774)..... 162 - 173
	20. Mikro Konu: 1595 - 1700 Yılları Arasındaki Siyasi Gelişmeler - Avrupa'da Din Savaşlarından Modern Devlete - Fetihlerden Savunmaya 162
15. ÜNİTE	DEĞİŞİM ÇAĞINDA AVRUPA VE OSMANLI 174 - 185
	21. Mikro Konu: Avrupa'da Değişim Çağı - Osmanlı Devleti'nde Değişim 174
	22. Mikro Konu: Osmanlı Devleti'nde İsyanlar ve Düzeni Koruma Çabaları 181

16. ÜNİTE	ULUSLARARASI İLİŞKİLERDE DENGİ STRATEJİSİ 186 - 199
	23. Mikro Konu: XVIII - XX. Yüzyıl Siyasi Gelişmeleri (1774 - 1914), Osmanlı - Rus Rekabeti (1768 - 1914) 186
17. ÜNİTE	DEVİRLER ÇAĞINDA DEĞİŞEN DEVLET - TOPLUM İLİŞKİLERİ 200 - 217
	24. Mikro Konu: İhtilaller Çağı - Osmanlı Devleti'nde Modern Orduya Geçiş 200
	25. Mikro Konu: XIX. Yüzyılda Sosyal Hayattaki Değişimler - Osmanlı Devleti'nde Demokratikleşme Hareketleri - Osmanlı Devleti'nde Darbeler 210
18. ÜNİTE	SERMAYE VE EMEK 218 - 225
	26. Mikro Konu: El Emeginden Makineleşmeye - Osmanlı'da Sanayileşme ve Ekonomiye Düzeltme Çabaları 218
19. ÜNİTE	XIX VE XX. YÜZYILDA DEĞİŞEN GÜNDELİK HAYAT 226 - 233
	27. Mikro Konu: Ulus Devlete Giden Süreçte Nüfus - Modern Hayattaki Sosyal Değişim 226
20. ÜNİTE	XX. YÜZYIL BAŞLARINDA OSMANLI DEVLETİ VE DÜNYA 234 - 249
	28. Mikro Konu: Mustafa Kemal'in Hayatı (1881 - 1919) 234
	29. Mikro Konu: XX. Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti 238
	30. Mikro Konu: I. Dünya Savaşı'nda (1914 - 1918) Görülen Gelişmeler ve Savaşın Sonuçları - Mondros Mütarekesi ve Sonrasındaki Gelişmeler 242
21. ÜNİTE	MİLLÎ MÜCADELE 250 - 265
	31. Mikro Konu: Millî Mücadele'de Örgütlenme Dönemi ve Amasya Genelgesi 250
	32. Mikro Konu: Erzurum, Sivas ve Diğer Kongreler Dönemi, Amasya Görüşmeleri ve Misak-ı Millî.... 254
	33. Mikro Konu: İlk TBMM Dönemi (1920 - 1923) ve Sevr Antlaşması - Kurtuluş Savaşı'nda Cepheler - Sakarya Meydan Muharebesi'nden Lozan Antlaşması'na..... 257
22. ÜNİTE	ATATÜRKÇÜLÜK VE TÜRK İNKILABI 266 - 281
	34. Mikro Konu: Atatürkçü Düşünce Sistemi ve Atatürk İlkeleri 266
	35. Mikro Konu: Türk İnkılabı ve Siyasi Alanda Yapılan İnkılaplar 271
	36. Mikro Konu: Hukuk, Eğitim, Toplum ve Ekonomi Alanında Yapılan İnkılaplar 275
23. ÜNİTE	İKİ SAVAŞ ARASINDAKİ DÖNEMDE TÜRKİYE VE DÜNYA 282 - 291
	37. Mikro Konu: Atatürk Dönemi Türk Dış Politikası ve Atatürk Sonrası Türkiye 282
24. ÜNİTE	II. DÜNYA SAVAŞI SÜRECİNDE TÜRKİYE VE DÜNYA 292 - 299
	38. Mikro Konu: II. Dünya Savaşı'nın Nedenleri, Yayılması 292
	39. Mikro Konu: II. Dünya Savaşı Yıllarında Türkiye ve Savaşın Sonuçları 295
25. ÜNİTE	II. DÜNYA SAVAŞI SONRASINDA TÜRKİYE VE DÜNYA 300 - 307
	40. Mikro Konu: II. Dünya Savaşı Sonrası Türkiye - İki Kutuplu Dünya ve Türkiye - 1950'li Yıllarda Türkiye 300
26. ÜNİTE	TOPLUMSAL DEVİRİM ÇAĞINDA DÜNYA VE TÜRKİYE 308 - 315
	41. Mikro Konu: 1960 Sonrası Dünyadaki ve Türk Dış Politikasını Etkileyen Gelişmeler - 1960 Sonrası Türkiye'de Yaşanan Siyasi, Ekonomik ve Sosyal Gelişmeler 308
27. ÜNİTE	XXI. YÜZYILIN EŞİĞİNDE TÜRKİYE VE DÜNYA 316 - 323
	42. Mikro Konu: 1990 Sonrası Türkiye ve Dünyadaki Gelişmeler 316
	CEVAP ANAHTARI 324 - 328

00A10989

1.	Olay	İnsanlar üzerinde etkisi olan, kısa sürede meydana gelen gelişmelerdir. Olaylar kendine özgü özelliklere sahiptir. Somut bilgiler içerir, yer ve zaman bildirir. Olayların başlangıç ve bitiş süreleri bellidir.
	Olgu	Olayların ortaya çıkardığı sonuçlara göre uzun sürede meydana gelen değişimlerdir. Olguların genellik, süreklilik ve soyutluk özellikleri bulunur. Olgularda yer ve zaman tam olarak belli değildir.

Buna göre, aşağıdaki gelişmelerden hangisinin olgu kavramına uygun olduğu söylenebilir?

- A) I. Kosova Savaşı'nın yapılması
- B) Matbaanın bulunması
- C) Anadolu'nun Türkleşmesi
- D) I. Bayezit'in İstanbul'u kuşatması
- E) Otuz Yıl Savaşlarının yaşanması

2. Roma toplumu, ülke halkından olmayan, yabancı olanlar da özgür olan ve olmayan arasındaki hukuki farklar üzerine temellendirilmiştir. Kamu hukuku ve özel hukuk ayırımına gidilmiştir.

Buna göre Roma İmparatorluğu ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Roma'da sınıflı toplum yapısı oluşturulmuştur.
- B) Ülkede çoğulcu hukuk anlayışı benimsenmiştir.
- C) Roma'da kölecilik anlayışı görülmüştür.
- D) Hukuk uygulamaları dönemin şartları ile şekillendirilmiştir.
- E) İmparatorlukta karma hukuk sistemi uygulanmıştır.

3. Tarih, hakikatte meydana gelmiş olaylarla ilgilidir. Gerçeğin ne olduğu belgelerde saklıdır ve gerçek ancak belgelerin eleştirisiyle ortaya çıkar.

Aşağıda verilenlerden hangisi, tarih bilimi hakkındaki yukarıda yer alan bakış açısı ile örtüşür?

- A) Tarih geçmiş ile gelecek arasındaki köprüdür.
- B) Şu anda akmakta olan ırmak, az önce akan ırmak değildir.
- C) Tarih, geçmişte yaşanan olaylardan ders almaktır.
- D) Yaşanan olayla ilgili kaynak yoksa, tarih de yoktur.
- E) Tarih, tarihçi ile olgular arasındaki kesintisiz süreçtir.

4. Kölelik, eski Yunan ve Roma döneminde günümüzün aksine gayet sıradan ve doğal kabul edilen bir uygulama olmuştur. Dönemin yöneticilerine ve toplumlarına göre temel toplumsal kurumların arasında yer almıştır.

Bu bilgiyi öğrencilerine anlatmak isteyen bir tarihçi, tarih bilimi ile ilgili aşağıdaki hangi cümleyi kuralmalıdır?

- A) Tarihi daima zamanların ışığı, olayların hazinesi, davranış ve adaletin kaidesi olarak değerlendirmek boşuna değildir.
- B) Tarih, dünde kalanların gerçek hikâyesi ise ona bugünden bakmak yerine hep birlikte düne gitmeliyiz.
- C) Tarih öğrenimi ile bilgi aktarımı olmasaydı, insanlar önceki kuşakların yaptıklarını öğrenemezdi.
- D) Modern devletler siyasi ve ekonomik hâkimiyetlerini güçlendirebilmek için insan gücünü bir araç olarak kullanmıştır.
- E) Tarih, tarihçi ile olaylar arasında devamlı bir etkileşim, geçmişle günümüz arasında bitmeyen bir diyalogdur.

5. Tarih biliminin konusu geçmişteki insan faaliyetleri, insanlar tarafından oluşturulan eserler ve farklı sebeplerle meydana gelen değişimlere dair her şeydir.

Buna göre, aşağıda verilenlerden hangisi tarih biliminin konusu olamaz?

- A) Orta Asya'da kuraklık ve kıtlık gelişmesi
- B) Sanayi Devrimi'nin yaşanması
- C) Coğrafi Keşiflerle yeni bölgelere ulaşılması
- D) Semavi bir din olarak İslamiyet'in doğması
- E) Avrupa'da salgın hastalıkların görülmesi

6.

I.

II.

III.

IV.

V.

Yukarıda yer alan görsellerden hangisi ikinci el kaynaklar grubunda yer alır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

00CB000F

1.

Ahmet Cevdet Paşa: Tarihi bilmek yeterli değildir. Olaylar öğrenilmeli ve ondan ders çıkarılmalıdır.

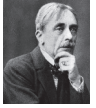
İbn-i Haldun: Tarih, gerçeği araştırmak ve olayların sebeplerini bulup ortaya koymaktır.

Edward H. Carr: Tarih, tarihçi ile olgular arasında kesintisiz bir etkileşim süreci, bugün ile geçmiş arasında bitmez bir diyalogdur.

Halil İnalcık: Tarihî gerçeklere ulaşabilmek için kaynaklara gitmek, kaynakları iyi tenkit edip değerlendirmek gerekir.

Paul Valery: Tarih, zihnin bağımsızlığı ile ortak olduğundan bizim daha iyi görmemize yardım edebilir.

Yukarıdaki isimlerden hangisinin görüşünde, tarihin belgeler bilimi olduğuna vurgu yapılmıştır?

- A) Ahmet Cevdet Paşa B) İbn-i Haldun
C) Edward H. Carr D) Halil İnalcık
E) Paul Valery

2. Tarih bilimi ile uğraşan ve "Aslında ne oldu?" sorusunun peşine düşen bireyler farklı kazanımlar elde edebilmiştir.

Aşağıdaki becerilerden hangisinin bu kazanımlardan biri olabileceği söylenemez?

- A) Eleştirel düşünebilme
B) Araştırmacı kimliğe sahip olabilmek
C) Gözlem yapabilme
D) Kanıt kullanabilme
E) Sorgulama yapabilme

3. Bir mağarada yapılan kazı çalışmalarında hayvan kemikleri, taştan yapılmış ok uçları, balta ve orak, kilden imal edilmiş yemek kapları bulunmuştur. Ayrıca mağara duvarlarında insan ve hayvan figürlerine rastlanmıştır.

Kazı yapılan mağara ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) İnsanlar yaşamlarını avcılıkla sürdürmüştür.
B) Bölgede tarih sonrası devirlere girilmiştir.
C) Ateş, insanlar tarafından kullanılmıştır.
D) Tarımsal faaliyetler görülmüştür.
E) Sanat faaliyetleri icra edilmiştir.

4.

"Osmanlıların 'sikke' ve 'hutbe' şartlarına dayalı bağımsız bir devlet kurup kurmadığı meselesi, 1980'de İbrahim Artuk'un yayımladığı Osman Gazi'ye ait tarihsiz bir sikke sayesinde çözümlenmeye başlanmış ise de, sikkenin basit tasarımı ve ikinci bir örneğinin bulunamaması nedeniyle hakkındaki şüpheler uzun süre devam etmiştir. Aynı tarihlerde ünlü numizmat Nicholas Lowick'in koleksiyonunda yer aldığı söylenen, ancak okunabilir durumdaki tek yüzünün çizimi dışında hakkında hiçbir şey bilinmeyen ikinci Osman Gazi sikkesinin ise varlığı kısa bir süre önce yayınladığımız çok net fotoğrafları sayesinde tamamen aydınlanmış; bu sikkenin İlhanlı sikkelerine benzer tarzda, diğerinden farklı olarak 699/1300'de Söğüt'te bastırıldığı ve üzerinde kuruluşun diğer tartışmalı meselelerini de aydınlatarak çok önemli deliller yer aldığı ortaya çıkmıştır."

Mehmet Elban

Metinde yer verilen bilgilerde, tarih biliminin aşağıdaki hangi özelliğinin vurgulandığı söylenebilir?

- A) Geçmişteki yaşanmışlıkların konu edilmesi
B) Tarihî bilgilerin değişebilir özelliğinin bulunması
C) Deney ve gözlem metodunun kullanılmaması
D) Tarihî olayların tekrarının olmaması
E) Tarihin insan topluluklarının faaliyetlerini incelemesi

5. Kanuni Sultan Süleyman'ın eşi Hürrem Sultan'a yazmış olduğu özel mektubun incelenebilmesi için;

- I. antropoloji,
II. paleografi,
III. filoloji

disiplinlerinin hangilerinden yardım alınabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6.

Görselde yer alan buluntunun hangi döneme ait olduğunu anlayabilmek için aşağıdaki uzmanlardan hangisine müracaat edilmelidir?

- A) Sosyolog B) Kimyager C) Filolog
D) Numizmat E) Antropolog

0A6D04F4

1.

Tarihin Dönemlere Ayrılması	
Aurelius Augustinus: tarihi altı döneme ayırmıştır:	
1.	Hazreti Adem - Hazreti Nuh
2.	Hazreti Nuh - Hazreti İbrahim
3.	Hazreti İbrahim - Hazreti Davut
4.	Hazreti Davut - Babil Sürgünü
5.	Babil Sürgünü - Hazreti İsa'nın Doğumu
6.	Hazreti İsa'nın Doğumu - Dünyanın Sonu
Gisbert Voetius: tarihi üç döneme ayırmıştır:	
1.	Hazreti Adem - Katolik Kilisesinin Kurumsallaşması
2.	Katolik Kilisesinin Kurulması - Reform Hareketleri
3.	Reform Hareketleri - Devam Eden Dönem
Alman Tarihçi Christoph Cellarius: tarihi üç döneme ayırmıştır:	
1.	Hazreti Adem-Roma İmparatoru Konstantin'in ölümü
2.	Konstantin'in Ölümü - Doğu Roma'nın Yıkılması
3.	Doğu Roma'nın Yıkılması - Devam eden dönem

Tarihin çağlara ayrılması fikrini benimseyen isimlerin yukarıdaki dönemlendirmelerine bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- Dinî ve kültürel anlayışlar, tarihin dilimlere ayrılmasında belirleyici olmuştur.
- Tarihî dönemler, göreceli bir yaklaşımla çağlara ayrılmıştır.
- Tarihin çağlara ayrılmasının, araştırma faaliyetlerinde kolaylaştırıcı bir etkisi bulunmaktadır.
- Tarihî çağlar yalnızca dinî esaslara göre belirlenmemiş, siyasi gelişmeler de dikkate alınarak düzenlenmiştir.
- Tarihin dönemlere ayrılması evrensel bir uygulama olarak karşımıza çıkmıştır.

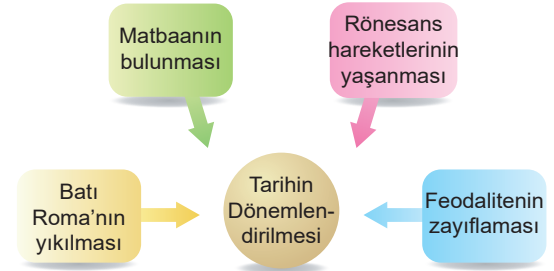
2.

Derviş Ahmet Dede, Münecimbaşı Mehmed Efendi ölünce onun yerine geçmiştir. Hoşsohbet bir kimse olduğundan, kısa zamanda İstanbul'da Topkapı Sarayı'nda Sultan Avcı Mehmed'in yakınlarından olmuştur. Ava çok meraklı olan padişahın, ava çıkmadan önce avın nasıl geçeceğini Münecimbaşı'ya sorduğu rivayet edilmiştir.

Yukarıda yer alan metinde, tarihin aşağıdaki unsurlarından hangisinin diğerlerine göre daha belirgin olduğu söylenebilir?

- Mekân
- Zaman
- Sebeup
- Sonuç
- İnsan

3.

Tarihin dönemlendirilmesinde Avrupalılarca başlangıç olarak kabul edilen yukarıdaki olaylara bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- Avrupalı tarihçiler, tarihi dönemlendirirken kendi kıtalarının siyasi gelişmeleri esas almışlardır.
- Türklerin etkisiyle yaşanan olayların tarihi dönemlerin başlamasında önemli rolleri olmuştur.
- Avrupa milletleri ile diğer toplumların tarihi örtüşmüştür.
- Tarihin çağlara ayrılmasını ilk kez Hristiyan toplumlar benimsemiştir.
- İnsanlık tarihi evrensel kabullerle belirli dönemlere ayrılmıştır.

4.

OCAK	SUBAT	MART	NISAN
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

Miladi takvimde, Hazreti İsa'nın doğum tarihi başlangıç olarak kabul edilmiştir. Takvim Güneş yılı esasına göre düzenlenmiştir. Bir yıl 365 gün 6 saattir. Her yıl artan 6 saatler dört yılda bir toplanır ve bir gün olarak şubat ayının sonuna eklenir. Günümüzde dünyada en yaygın kullanılan takvimdir. Ülkemizde cumhuriyetin ilanından sonra gerçekleştirilen inkılaplar kapsamında 1926 yılında diğer takvimlerden vazgeçilerek kullanılmaya başlanmıştır. Böylelikle uluslararası alanda uyum sağlanmıştır.

Yukarıdaki bilgilere bakılarak aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşılabilir?

- Güneş yılı esasına göre oluşturulan takvimler toplumlar tarafından daha çok tercih edilmiştir.
- Ülkede vergilerin toplanmasında karşılaşılan zorluklar, miladi takvimin yürürlüğe girmesiyle birlikte giderilmiştir.
- Takvimin oluşmasında Hristiyanlık inancının etkileri olmuştur.
- Uluslararası ilişkilerde uyumsuzluklar giderilmek istenmiştir.
- Türkiye Cumhuriyeti'nde aynı anda birden fazla takvim kullanılmıştır.

TEST 1

0A350A06

1.

İnsanların yerleşik hayata geçtiğini gösteren yukarıdaki görsele bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Bilgi birikiminin artmasıyla alet yapma becerileri gelişmiştir.
- B) Doğada tabii olarak bulunan yabani tohumlar ıslah edilmiştir.
- C) İnsanlar mağaralardan çıkarak açık alanlara yaptıkları evlerde yaşamlarını sürdürmüştür.
- D) Su kaynaklarına yakın alanlarda tarımsal faaliyetlere başlanmıştır.
- E) İnsanlar takas usulü adı verilen ürün değişimi yöntemini kullanmıştır.

2.

Arkeolojik çalışmalar insanların mağaralardan yerleşik hayata geçmesi ile birlikte oluşturdukları yaşam alanları ve düşünce biçimlerindeki çeşitlilik hakkında bizlere çok değerli bilgiler sunmuştur.

Elde edilen bu bilgilere dair aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Kentsel kalıntılar, geçmişteki toplumsal ilişkilerin biçimini ve bu ilişkilerin ortaya çıkardığı mekânsal yapıyı anlamamıza yardımcı olmuştur.
- B) Tarih öncesi dönemlerle ilgili güvenilir bilgiler, arkeolojik çalışmalarla ortaya çıkarılan yazılı metinlerle günümüze kadar ulaşmıştır.
- C) Günümüze kadar gelen yazılı metinler o çağa ait düşüncenin niteliklerini ortaya koymuştur.
- D) İnsan düşüncesinin zaman içinde değişmesine bağlı olarak mekânın da taşıdığı anlamın değişmesi söz konusu olmuştur.
- E) İnsanlar, düşünce dünyalarını yerleşim mekânlarına yansıtmıştır.

3.

Antik Yunan uygarlığının ilk zamanlarında hastalıklar bilim dışı yöntemlerle teşhis edilmeye çalışılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisinin, bu durumun değiştiğinin göstergesi olduğu söylenebilir?

- A) Doğaüstü güçlerin kötülüklerinin yok edilmeye çalışılması
- B) Hastalıkların felsefi yorumlarla tedavi edilmesi
- C) Sağlık Tanrısı Asklepios adına tapınakların yapılması
- D) Hastalıkların fiziki nedenlere dayandığının belirlenmesi
- E) Hastalıkların temelinde kötü ruhların olduğunun bilinmesi

4.

Roma İmparatorluğu başlangıçta Hristiyanlara karşı baskı ve yıldırma politikası uygulamıştır. İmparator Konstantin zamanında Milano Fermanı ile bu din önce serbest bırakılmış, nihayet resmî olarak kabul edilmiştir.

Bu gelişme ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Hristiyanlıkta mezhep ayrılıkları yaşanmıştır.
- B) İncil farklı dillerde yazılmaya başlanmıştır.
- C) Çok tanrılı inanç sistemi güçlenmiştir.
- D) İslam dünyası ile ayrılıklar derinleşmiştir.
- E) Hristiyanlık Avrupa'da yayılmaya başlamıştır.

5.

Yazının ilk defa Mezopotamya uygarlıklarından Sümerler tarafından icat edildiği bilinmektedir. Mezopotamya uygarlıkları ile ticaret yaptıkları dönemde yazıyı öğrenen Mısırlılar hiyeroglif adıyla bilinen kendilerine özgü yazıyı geliştirmişler, yazılarını da Nil Nehri kıyısında yetişen papirüs bitkisinin yapraklarından ürettikleri kâğıtlara, görselde yer aldığı gibi yazmışlardır.

Bu bilgilere bakılarak, aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Mezopotamya uygarlıkları aynı zamanda yazıyı kullanmış, gelişmişlik yönünden diğer toplumların önüne geçmiştir.
- B) Ekonomik faaliyetlerde ortaya çıkan ihtiyaçlar, yazının ilk defa bulunmasında etkili olmuştur.
- C) Mezopotamya uygarlıkları ve Mısırlılar yazıyı ticari faaliyetlere özgü olarak kullanmışlardır.
- D) Sümer çivi yazısı geniş bir yayılma alanı bularak Akdeniz havzasındaki kavimler tarafından öğrenilmiştir.
- E) Sümerler tarafından bulunan yazı toplumlardan çok devletler tarafından kullanılmıştır.

0AE701E3

TEST 6

1.

Yalnızca Kral Yolu görseline bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Hızlı ulaşım kolaylaştırılmak istenmiştir.
- B) Ekonomi merkezleri önemli limanlara bağlanmıştır.
- C) Doğu - batı arasındaki ekonomik faaliyetler artırılmıştır.
- D) Kral Yolu, Persler tarafından faaliyete geçirilmiştir.
- E) Toplumlar arasında kültürel etkileşim yaşanmıştır.

2.

Babil'de yarı insan yarı balık olan Tanrı Oannes'in dil bilimi ve yazma sanatını denizden insana aktararak öğrettiğine inanılırdı. Eski Mısır'da köpek başlı Tanrı Thoth bilginin, dil, tıp ve büyü'nün tanrısı idi ve insanlığa yazıyı öğretmekten sorumluydu. Yunanlar Eski Mısır Tanrısı Teuth'u aritmetiğin ve harflerin kâşifi olarak görüyordu. Roma döneminde yazıyı tanrıların elçisi olan Merkür bulmuştu. Hristiyanlık çağında ise yaygın inanış, Tanrının parmağı ile yazılmış olan "Tables of the Law" ile ilahi vahiy tarafından yazının Musa'ya verildiği yönündeydi. Ayrıca İbranice alfabenin, yazının en erken biçimi olduğu da yaygın bir inanıştı.

Metinde verilen bilgilerde ifade edilmek istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yazının bulunmasında farklı toplumların katkısı olmuştur.
- B) İnanç sistemlerinin bilimsel gelişmelerde öncü rolü olmuştur.
- C) İnsanlığın bilinen tarihi, yazının bulunmasıyla başlamıştır.
- D) Dinî anlatılar yazının kullanılmaya başlaması ile ilgili bilimsel ipuçları vermiştir.
- E) Yazının bulunması ilahi kökenle ilişkilendirilmiştir.

3.

İlk yazıyı keşfettikleri bilinen Sümerler çivi yazısını, Mısırlılar hiyeroglif adı verilen resim yazısını, Çinliler de yine bir başka resim yazısını kullanmışlardır.

Yalnız bu bilgilere göre,

- I. Yazı, farklı formlarda kullanılmıştır.
- II. Medeniyetler kendilerine özgü yazı stilleri geliştirmiştir.
- III. Yazı uygarlıklarda farklı eşyalar üzerine yazılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

4.

İlk Çağ uygarlıklarında sanat ve edebiyat alanında önemli gelişmeler yaşanmıştır. Ölümsüzlüğün sırrını arayan, ancak bunun mümkün olmadığını anlayarak kaderine teslim olan Uruk Kralı Gilgamesh'ın anlatıldığı Gilgamesh Destanı, Yunan edebiyatının Homeros destanları, Türklere ait olan Yaradılış, Alp-Er Tunga, Şu-Saka, Oğuz Kağan, Ergenekon, Göç ve Manas destanları dönemin en önemli edebî eserleri arasında sayılabilir. Yunanlarda görsel sanatlar ve sahne sanatları, Roma'da tiyatro, Mısır'da kabartmalar ve piramitler, Mezopotamya'da heykeltirlik ve mimari eserler, Anadolu medeniyetlerinde plastik sanatlar alanlarının geliştiği görülmüştür.

Bu bilgilere göre, İlk Çağ uygarlıkları ile ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Ağırlıklı olarak sözlü edebiyatta eserler verilmiştir.
- B) Her uygarlık kendine has sanat dallarında gelişmiştir.
- C) Uygarlıkların ekonomilerinin temeli tarım olmuştur.
- D) Çok tanrılı inanış sanat faaliyetlerine etki etmiştir.
- E) Sosyo - kültürel farklılıklar uğraş alanlarına yansımıştır.

5.

Fenikeliler bağımsız şehir devletleri hâlinde yaşamışlardır. Yirmi iki harften oluşan tarihin ilk alfabesi onlara aittir.

Buna göre Fenikelilerle ilgili,

- I. Kültürel faaliyetlerde bulunmuşlardır.
- II. Yazıyı bulan ilk topluluktur.
- III. Merkezî otoritelerini güçlü tutamamışlardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

6.

I. İskender'in Asya Seferi'ni yapması

II. Şehir devletlerinin kurulması

III. Fenikelilerin alfabeyi kullanmaları

IV. Hristiyanlığın yayılması

V. Koloncilik faaliyetlerinin gerçekleşmesi

İlk Çağ'da yaşanan yukarıdaki gelişmelerden hangisinde, Asya ile Avrupa arasında yaşanan kültürel etkileşimin daha yoğun olduğu savunulabilir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

0B7609F4

1.

Görseldeki Mısır coğrafyası incelenerek aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Coğrafyanın özelliği tarımın gelişmesini sağlamıştır.
- B) Mısır sanatı dinî inanışların etkisinde gelişmiştir.
- C) Mısırlıların temel geçim uğraşları ticaret olmuştur.
- D) Yazılarını bitkilerden ürettikleri papirüslere yazmışlardır.
- E) Topraklar firavunlara ait olup özel mülkiyet gelişmemiştir.

2. Hukuk kuralları yazının keşfedilmesinden önce sözlü olarak nesilden nesile aktarılmıştır. Yazıdan sonra hukuk kurallarının yazılı hâle getirildiği, elimize ulaşan tarih kaynaklarından anlaşılmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisinin bu durum ile örtüştüğü söylenemez?

- A) Babillerin Hammurabi Kanunlarını uygulamaları
- B) Romalıların On İki Levha Kanunlarını düzenlemeleri
- C) Hitit Kanunlarının tablet hâline getirilmesi
- D) İbranilerin "On Emir" adlı ilahi kanunları uygulamaları
- E) Türklerin töre hukukunu benimsemeleri

3. Anadolu, bereketli topraklara sahip olması yönüyle tarih öncesi çağlardan itibaren insanların yerleştiği ilk uygarlık merkezlerinden biri olmuştur.

Buna göre, Anadolu coğrafyasının cazibe merkezi hâline gelmiş olması, aşağıdakilerden hangisi ile açıklanamaz?

- A) Asya ile Avrupa'yı birbirine bağlaması
- B) İklim şartlarının elverişli olması
- C) Akarsu ağı ile örülmüş olması
- D) Verimli toprakların bulunması
- E) Gelişmiş bir tarım kültürünün yaşaması

4. Afyonkarahisar, Neolitik Dönem'den itibaren yoğun bir şekilde yerleşime sahne olan bir bölgedir. Bölge, konumu itibarıyla batıya geçişlerde olduğu kadar diğer bölgelere geçişlerde de kavşak noktasında yer almaktadır.

Bölgenin bir kavşak noktası olmasında aşağıdaki hangi özelliğinin etkisinden söz edilemez?

- A) Yoğun ticari faaliyetlerin gerçekleştirilmesi
- B) Coğrafi özelliklerinin ulaşımına uygun olması
- C) Şehirde çok tanrılı inanç sisteminin bulunması
- D) İklim koşullarının elverişli olması
- E) Doğal yol güzergâhları üzerinde yer alması

5. Hititler Kızılırmak yayı içerisinde kurulmuş, Hattilerin devamı olan en eski Anadolu uygarlığıdır. Ülkeyi yöneten krallar aynı zamanda başrahip, başyargıç ve başkomutan unvanlarını taşımıştır. Tavananna adı verilen anakralıçeler Hitit danışma meclisi olan pankuşa başkanlık etmiştir.

Buna göre, Hititlerle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Teokratik yönetim anlayışı yerleşmiştir.
- B) Temel ekonomik uğraşları tarım olmuştur.
- C) Demokratik sistem tam olarak benimsenmiştir.
- D) Monarşik idare şekli uygulanmıştır.
- E) Soylu kadınlar yönetim görevleri üstlenmiştir.

6.

"Genellikle Fırat ve Dicle nehir havzalarını kapsayan alanı tanımlamak için kullanılan Mezopotamya terimi bugün kültürel yayılım alanı olarak, daha geniş bir coğrafyayı tanımlar. Yapılan yeni kazı, yüzey araştırmaları ve filolojik tespitler yeni kültür bölgeleri ve tanımları oluşturur. Örneğin Halaf çanak çömleğinin yayılımı dikkate alınırsa Güney Kafkasya bölgesi ile dahi en azından kültürel etkileşim olduğu görülür. Doğu Akdeniz dünyası, Anadolu, İran ve Körfez bölgesi kültürel etkileşimin doğal coğrafyalardır. İlk yerleşik insan topluluklarından merkezî devlet sistemine giden süreci bu coğrafyada ayrıntılarıyla takip etmek mümkündür." Erkan Konyar, Anadolu ve Mezopotamya Tarihi, s.1

Metinde verilen bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Ticari faaliyetler kültürel etkileşimi hızlandırmıştır.
- B) Mezopotamya, uygarlaşma sürecinin bilgi kaynağıdır.
- C) İlk siyasi yapılanmalar bu coğrafyada görülmüştür.
- D) Mezopotamya, öncü bir medeniyete ve kültüre sahiptir.
- E) Tarımsal verimliliği artıracak düzenlemelere gidilmiştir.

TEST 7

1.

Orta Çağ dünyasının özellikleri ve yukarıda yer alan görsel birlikte değerlendirildiğinde aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Kervanlar, Orta Çağ'da kara taşımacılığının temel unsuru olmuştur.
- B) Taşımacılık, yük taşımaya dayanıklı hayvanlarla yapılmıştır.
- C) Kervanlar Orta Çağ'da ticaretin yegâne nakliye unsuru hâline gelmiştir.
- D) Taşımacılığın hayvanlar vasıtasıyla yapılması taşıma süresinin uzun zaman almasına yol açmıştır.
- E) Kervanlar ağırlıklı olarak ticari taşımacılık işlerinde kullanılmıştır.

2. Moğol İmparatorluğu'nda danışma meclisi özelliğini taşıyan kurultayın üyeleri, liyakat esasına göre seçilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisinin bu durumun göstergelerinden olduğu söylenemez?

- A) Savaşlarda başarı göstermiş bazı komutanlara önemli görevler verilmesi
- B) Bazı hanedan üyeleriyle önemli devlet işlerinde mecliste görüş alışverişinde bulunulması
- C) Devlet idaresinde deneyimli yöneticilerin üst düzey görevlere getirilmesi
- D) Ele geçirilen toprakların tecrübeli ordu komutanlarının yönetimine bırakılması
- E) Kendini ispat etmiş olan bazı yöneticilere kurultayda yetki ve sorumluluk verilmesi

3. Orta Çağ Avrupa'sında vergiler aynı olarak ödenmiştir. Orduların giderleri feodal beyler tarafından karşılanmıştır. Zamanla ihtiyaçların artması ile birlikte toplanan vergiler yetmemiştir. Bunun üzerine vergi toplamada güçlüklerin yaşanması, durumu daha da sıkıntılı hâle getirmiştir.

Aşağıdaki hangi gelişme ile vergilerin toplanması kolaylaşmıştır?

- A) Para ekonomisinin gelişmesi
- B) Vergilerin kilise kanalıyla toplanması
- C) Vergi yükümlülüğünün tabana yayılması
- D) Feodal yönetim sisteminin zayıflaması
- E) Aynı vergilerin tümüyle kaldırılması

4. Roma İmparatorluğu'nda krallıktan cumhuriyet rejimine geçilmiştir. Kralın yetkileri zengin ve güçlü kesim arasında paylaştırılmıştır. Bu yetkililer seçimle iş başına getirilmiş ve her memuriyete bir yıl görev yapacak şekilde atama yapılmıştır. Aynı göreve iki kişi birden atanmış, alınan kararlar birlikte onaylanmıştır. Askerî birlikler, bu memurların her birinin başına geçeceği iki küçük birliğe dönüştürülmüştür. Askerlerin, bazı istisnalar dışında kente girmesine izin verilmemiştir.

Metindeki bilgilerden yola çıkarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Görevliler arasında otokontrol sistemi oluşturulmuştur.
- B) Aristokratik yönetim anlayışı benimsenmiştir.
- C) Memurların yetkileri sınırlandırılmıştır.
- D) Silahlı güçler kontrol altında tutulmuştur.
- E) Krallıktan sonra eşitlikçi bir toplum yapısı oluşmuştur.

5. Genellikle aynı esnaf grubuna ait dükkânların bir sokak üzerinde sıralanması ile meydana gelen yapı topluluğu arasta olarak adlandırılmıştır. Ribatlar ise ilk dönemlerde askerî maksatlı oluşturulan yapılar grubundandır. Zamanla ribatlar kervanlara hizmet vermeye başlamıştır. Kervansaraylar daha çok kervan yolları üzerinde kurulmuş konaklama mekânlarıdır.

Orta Çağ'da çokça örnekleri bulunan yukarıdaki mimari yapılarla hedeflenen ortak amaç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Vakıf sistemini yaygınlaştırmak
- B) Türk İslam kültürünü yerleştirmek
- C) Sınır güvenliğini sağlamak
- D) Ekonomik hayatı canlandırmak
- E) Kültürel etkileşimi hızlandırmak

6.

I. Ukaz

II. Bedesten

III. Panayır

IV. Han

V. Medrese

Yukarıdaki mimari yapılardan hangisi, kullanım amacı bakımından diğerlerinden ayrılır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

TEST 2

9. MİKRO KONU: Emeviler - Abbasiler ve Endülüs Emevileri

5. ÜNİTE: İslam Medeniyetinin Doğuşu

1.

Emevi Dönemi'ne ait Şam Ulu Cami

Emevi mimarisine ait görselle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Emevi mimarisi, revak ve kubbenin olması yönüyle Hazreti Muhammed zamanından ayrılmıştır.
- B) Hâkimiyet altına alınan toplumların kültürlerinden etkilenilmiştir.
- C) Dinî mimaride minare kullanımı görülmüştür.
- D) Emevilerde, mimarideki gelişmeler dinî alana yansıtılmıştır.
- E) Emevi ülkesi dönemin en büyük bilim ve kültür merkezi olmuştur.

2.

I.	Emeviler İslam tarihinin üçüncü dönemini oluşturur.	Abbasiler dördüncü dönemini oluşturur.
II.	Emeviler mevali anlayışını gütmüştür.	Abbasiler tüm Müslümanlara eşit davranmıştır.
III.	Emeviler bilim ve kültür alanındaki gelişmelerle dikkat çekmiştir.	Abbasiler fetihleri ile ön plana çıkmıştır.
IV.	Emeviler Arap olmayan Müslümanlara yönetimde görev vermemiştir.	Abbasiler İranlılar ve Türkleri yönetici olarak atamıştır.
V.	Emeviler İslam Devleti'ni bir Arap Devleti hâline dönüştürmüştür.	Abbasiler İslam Devleti kimliğine geri dönmüştür.

Emeviler ve Abbasilere ait yukarıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

3.

Abbasiler Dönemi'nde aynı anda üç halife ortaya çıkmıştır.

Bu durumla ilgili,

- I. Müslümanlar arasındaki ayrılıklar derinleşmiştir.
- II. İslamiyet geniş sahalara yayılmıştır.
- III. İslam dünyasında siyasi birlik bozulmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

4.

Abbasî halifesi el-Mu'tezz, Ahmed'in üvey babası Bayıkbeg'e Mısır valiliği görevini vermiştir. Ancak Bayıkbeg buraya kendisi gitmeyerek Ahmed bin Tolun'u vekil olarak göndermiştir. Ahmed bin Tolun Bağdat'a gidecek Mısır vergisini düzenli bir şekilde azaltarak büyük bir servet edinmiştir. Türk ve Sudanlı esirlerden iyi eğitilmiş tam teçizatlı şahsına bağlı bir ordu meydana getirmiştir. Bundan başka bir de donanma oluşturmuştur. **Vali vekilliği görevinde bulunan Ahmed bin Tolun'un anlatılan faaliyetlerle, aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenebilir?**

- A) Merkezî yönetimi güçlendirmeyi
- B) Haçlı Seferlerine karşı koymayı
- C) Mısır'da bağımsız bir devlet kurmayı
- D) Devlet kademelerinde yükselmeyi
- E) Hazinesinin gelirlerini artırmayı

5.

Medine - Hazreti Muhammed ve ilk üç halife zamanı

Kûfe - Hazreti Ali

Şam - Emeviler

Bağdat - Abbasiler

İslam tarihinde yukarıdaki farklı başkentlerin kullanılma sebebi, aşağıdakilerden hangisi ile açıklanamaz?

- A) Yöneticilerin devletin merkezini güvende oldukları bölgelere taşıması
- B) Egemen güçlerin değiştiği bazı dönemlerde yönetim merkezlerinin de değişmesi
- C) İslam topraklarının genişlemesi ile birlikte farklı seçeneklerin ortaya çıkması
- D) İslam fetihlerinin zaman içerisinde batı yönünde ilerlemesi
- E) Bazı devlet yöneticilerinin taraftarlarının çoğunlukta oldukları yerleri merkez hâline getirmesi

0E7F05ED

1.

Anadolu, Türkiye Selçukluları zamanında Moğol istilasına uğramıştır.

Haritada numaralandırılmış olan bölgelerden hangisinin, XIII. yüzyılda yaşanan Moğol istilasından daha çok etkilendiği söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2.

Avrupa Hristiyan toplumu Kudüs'ün Müslümanların elinde bulunmasını kabullenmek istemiyordu. Hazreti İsa bu şehirde doğmuştu. Hazreti Ömer'in Kudüs'ü fethetmesinden yaklaşık beşyüz elli sene sonra I. Haçlı Seferi sonunda Kudüs Hristiyanların eline geçmiş, şehirde bulunan tüm Müslümanlar kılıçtan geçirilerek öldürülmüştü. Kudüs'ün Hristiyanların işgali altında bulunması Selahattin Eyyubi'yi oldukça rahatsız etmekteydi. Çünkü bu şehir Müslümanların ilk kiblesiydi. Ayrıca Kudüs, İslam peygamberi Hazreti Muhammed'in Mirac'a yükseldiği mukaddes bir şehir idi. Tarih kitapları Selahattin Eyyubi'nin bu dönemde günlerce yemeği ve uyumayı unuttuğunu, bir çadırda hayatını sürdürdüğünü yazmıştır.

Kudüs şehri ile ilgili, yalnızca verilen bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Kudüs, Hristiyanlarca ve Müslümanlarca kutsal olarak görülmüştür.
B) Haçlı orduları Kudüs'ü ele geçirirken insan haklarını ihlal etmiştir.
C) Toplumların dinî inançları siyasi gelişmelere etkide bulunmuştur.
D) Kudüs, Eyyubiler tarafından Haçlılardan geri alınmıştır.
E) Katolik Kilisesi ve Papalık için Kudüs şehrinin önemi büyüktür.

3.

Türkiye Selçuklu Devleti ile Harzemşahlar arasında Yassı Çimen Savaşı gerçekleşmiş, savaş Harzemşahların mağlubiyetiyle sonuçlanmıştır. Bu savaştan bir süre sonra Harzemşah Devleti yıkılmış, Selçuklular Moğollarla komşu olmuştur.

Buna göre,

- I. Moğolların istila hareketlerinin önü açılmıştır.
II. Türk İslam dünyasında anlaşmazlıklar yaşanmıştır.
III. Türklerle Moğollar arasındaki siyasi ilişkiler artmıştır.
yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

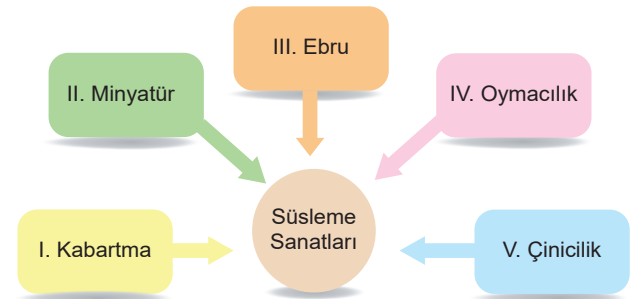
4.

Kösedağ Savaşı'nda Anadolu Selçuklularının Moğollara mağlup olmasının sonucunda yaşanan;

- I. merkezî otoritenin bozularak birçok Türk beyliğinin ortaya çıkması,
II. bazı Türkmen boylarının Batı Anadolu'ya göç etmesi,
III. Türkiye Selçuklularının Moğol egemenliğine girmesi
gelişmelerinden hangilerinin Anadolu'nun Türkleşmesine katkı sağladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

5.

Türkiye Selçukluları Anadolu'da meydana getirdikleri mimari eserlerde Türk İslam anlayışına uygun süsleme sanatları uygulamışlardır.

Yukarıda yer alanlardan hangisinin bu sanatlardan biri olduğu söylenemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

TEST 7

15. MİKRO KONU: Devletleşme Sürecinde Osmanlı Medeniyeti

10. ÜNİTE: Beylikten Devlete Osmanlı Medeniyeti

1. “Sözlükte ‘yaşlı kimse, reis, bilge’ anlamlarındaki şeyh ile İslâm kelimesinden oluşan şeyhül-İslâm tabiri, İslâm dünyasında önde gelen ulemâ ve sûfilere verilen bir şeref unvanı olarak X. yüzyılın ikinci yarısında ortaya çıkmış, daha sonra ‘âlimlerin en kıdemlisi, reisi’ mânâsını kazanarak bir unvan halinde kullanılmıştır. XI. yüzyılda Horasan’da Şâfîler’in başındaki âlim şeyhülislâm unvanıyla anılırdı. Zamanla kelimenin kullanımı yaygınlaşmış, Memlükler’de fetvaları ile şöhrat bulan fıkıh âlimlerinin şeref unvanı olmuş, bir nevi dinî reis şeklinde anlaşılmıştır. 1300 yıllarına doğru ise tanınmış müftüleri nitelemiştir. Bu şekliyle İslâm dünyasında yaygın biçimde yer almış, Evliya Çelebi de şehirleri tasvir ederken buralardaki fetva verme yetkisine sahip müftüleri şeyhülislâm diye anmıştır. Özellikle Orta Asya’da ve Çin’de önemli şehir merkezlerinde şeyhülislâm olarak nitelenen âlimlerin fetva yanında medreseleri teftiş etme, okutulacak dersleri belirleme, icâzet verme ve kadiya yardım etme gibi görevleri bulunmaktaydı. Osmanlılarda şeyhülislamlık makamı, XVI. yüzyılda devletin tüm ilmiye teşkilatını temsil ve kontrol eden bir kurum hâline gelmiştir.”

Prf.Dr. Mehmet İpşirli, DİA, Şeyhülislam Maddesi

Şeyhülislam ile ilgili bilgilerin yer aldığı metne bakılarak aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Mahkemelerde davalara bakarak bir çeşit hakimlik görevini yerine getirir.
- B) İslam hukukuna vâkıf resmî görevleri bulunan din bilginidir.
- C) İslam dininin temel alındığı anlaşmazlıklarla ilgili fetva adıyla görüşü alınan kişidir.
- D) Müslümanlar arasında saygınlığa sahip kimselerdir.
- E) Fetva makamı olmanın yanı sıra denetim görevleri bulunmaktadır.

2. İlk Osmanlı medresesi Orhan Gazi zamanında İznik’te açılmıştır. Medrese için vakıf tahsis edilmiş, müderris olarak da Davud el-Kayserî atanmıştır.

Buna göre,

- I. İlmiye sınıfının temelleri atılmıştır.
- II. Medresenin mali bağımsızlığı sağlanmıştır.
- III. Tekke ve zaviye kültürü gelişmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

3. Saraydaki günlük hayat İslam dininin ve saray geleneklerinin etrafında sürdürülmekteydi. Saray, padişah ve ailesi ile sarayın iç ve dış hizmetinde bulunan görevlilerin yaşadığı bir yapıydı. Harem aynı zamanda padişahların özel ikametgâhı statüsündeydi. XIX. yüzyılın son çeyreğine kadar Harem’e yabancıların girmesi mümkün değildi. Harem’de, valide sultanlar, padişahların eşleri olan kadın efendiler, ustalar, kalfalar ve cariyeler ile şehzadeler, günlerini kendilerine ayrılan dairelerde veya odalarda, yiyip içmek, ibadet etmek, okumak, bazı eğlence, şenlik ve törenlere katılmakla geçiriyorlardı. Küçük yaşlarda saraya alınan cariyeler, kalfalar tarafından terbiye edilmekteydi. Özel hocalar kendilerine okuma yazmayı ve sarayın görgü kaidelerini öğretiyordu.

Topkapı Sarayı ile ilgili bilgilerin yer aldığı metne bakıldığında aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Harem’in Enderun gibi okul fonksiyonu bulunmaktadır.
- B) Padişahların anneleri ve eşleri ömürlerinin sonuna kadar sarayda yaşamışlardır.
- C) Saray yaşamı Türk İslam anlayışı çerçevesinde cereyan etmiştir.
- D) Avrupalı seyyahların Harem ile ilgili verdikleri bilgiler süzgeçten geçirilmelidir.
- E) Saraya ait kültürel birikim ve gelenek oluşturulmuştur.

4. Kadılar adli işlerin dışında evlenme, boşanma, alım-satım, vakıf denetimi gibi görevleri yerine getirmişlerdir. Kadıların verdikleri kararlar şer’iye defterlerine kaydedilmiştir. Kadılarca çözülemeyen davalar kadılar tarafından, itiraz edilenler ise davacı taraflarca divana gönderilirdi. Su-başı, asesbaşı gibi emniyet görevlileri kadiya bağlıydı.

Buna göre, kadılarla ilgili aşağıda verilen bilgilerin hangisi doğru değildir?

- A) Mahkeme kararları denetlemeye tabi tutulmuştur.
- B) Yönetimde kurumlar arasında iş birliğine gidilmiştir.
- C) Kadılar kalemiye sınıfının en önemli mensuplarındandır.
- D) Divân-ı Hümayun aynı zamanda temyiz mahkemesi olarak görev yapmıştır.
- E) Padişahın mutlak otoritesi güçlendirilmiştir.

0FCB0FAB

1. "Safeviler ülkemin iç işlerine karışmaktalar. Anadolu'da Şiilik propagandası yaparak devletimi ve milletimi tehdit etmekte. Kendilerinin ehl-i İslam olduklarını söylemekte, lâkin Haçlılarla iş tutmaktan vazgeçmezler. Tez İran'a sefer için Şeyhülislamdan fetva alına!"

Yavuz Sultan Selim'in Çaldıran Savaşı'na çıkmadan önce Şeyhülislam Zenbilli Ali Efendi'den fetva almak istemesi ile ilgili,

- I. Devlet yönetiminde şer'î hukuk uygulanmaktadır.
- II. Teokratik devlet anlayışı bulunmaktadır.
- III. Padişahın yetkisi sınırlandırılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

2. Osmanlılarda;

- I. bedesten,
- II. imaret,
- III. cami

gibi mimari yapıların hangileri klasik dönem şehir yapısının hâkim unsurlarındandır?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

3. Osmanlı'nın ilk hastanesi olarak kabul edilen Yıldırım Darüşşifası Bursa'da inşa edilmiştir.

Yıldırım Darüşşifası'nın inşası ile ilgili,

- I. Darüşşifada akademik eğitim verilmiştir.
- II. Sosyal devlet anlayışı benimsenmiştir.
- III. Sağlık hizmetleri kurumsallaşmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

4. Klasik Türk Edebiyatı olarak da bilinen divan edebiyatı, Türklerin İslamlaşmasıyla birlikte İslam kültüründen etkilenmeleri sonucu oluşturdukları bir edebiyat türüdür. Divan edebiyatı, bazı kaynaklarda "Havas Edebiyatı", "Eski Türk Edebiyatı" gibi adlarla da anılmaktadır. Belirli kurallarla gelişen bu edebiyat türü, şairlerin şiirlerini "divan" denilen yazma eserlerde toplamalarından dolayı "divan edebiyatı" adıyla ifade edilmektedir. Osmanlılarda divan edebiyatı, Arap ve Fars kültürünün etkisiyle ortaya çıkmış ve zirve dönemini yaşamıştır.

Buna göre, divan edebiyatı hakkında aşağıdaki bilgilerden hangisi doğru değildir?

- A) Farklı kültürlerin sentezinden meydana getirilmiştir.
- B) Anadolu sözlü kültürünün ürünlerindendir.
- C) Yüksek zümre edebiyatıdır.
- D) İslamiyet'in etkisi ile oluşan edebiyat türüdür.
- E) Şiir ağırlıklı edebiyat geleneğidir.

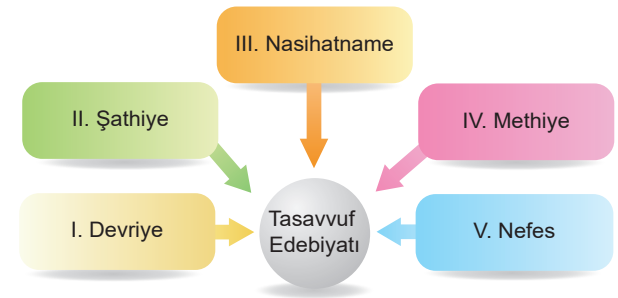
5. Osmanlılarda sözlü ve yazılı edebiyat türlerinde;

- I. Latince,
- II. Farsça,
- III. Arapça

dillerinden hangilerinin etkisinden söz edilebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

- 6.

Anadolu Selçuklularında ve Osmanlı Devleti'nde tasavvuf inanışı toplumda kabul görmüş ve hızla yayılmıştır. İslam düşünce sistemini benimseyen ve yansıtan, bazı tarikatlara bağlı olan şairler tasavvuf edebiyatını oluşturmuşlardır.

Yukarıdaki edebiyat türlerinden hangilerinin "tasavvuf edebiyatı" içinde yer aldığı söylenemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

003B0B49

1.

Görselde yer alan Fatih Sultan Mehmet'in şehzadelik dönemine ait defter örneğine bakılarak aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılamaz?

- A) Osmanlı alfabesinin kullanıldığına
- B) İslam sanat anlayışının yansıtıldığına
- C) Fatih'in sanata ilgi duyduğuna
- D) Defterin müsvedde özelliği taşıdığına
- E) Şehzadenin okuma ve yazmayı bildiğine

2. Osmanlı Devleti'nde veraset sisteminin belirsizliği, merkezî otoriteyi tehdit eden en önemli unsurlardan biri olmuştur. Bu durum, aşağıda verilenlerden hangisinin doğal bir sonucudur?

- A) Kanunnâme-i Âli Osman'ın kabulünün
- B) Toprakların yeni fetihlerle genişlemesinin
- C) Batılı devletlerin Osmanlı'nın iç işlerine karışmasının
- D) Devlet yönetiminde kut anlayışının benimsenmesinin
- E) Yönetimde devşirmelere ağırlık verilmesinin

3. Reisülküttapların görevi, padişaha ve sadrazama gelen mektupların tercümesini yaptırmak ve bunlara cevap hazırlamaktır. Buna göre, reisülküttaplarla ilgili aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabılır?

- A) Güvenilir insanlar arasından seçilmişlerdir.
- B) Divân-ı Hümâyûn'un asli üyelerindendir.
- C) Adalet işleri ile ilgilenmişlerdir.
- D) Elçilik görevlerini yerine getirmişlerdir.
- E) Padişahın vekili konumundadır.

4. Fetih'ten sonra inşa edilen Topkapı Sarayı, kısa zamanda devletin merkezi konumuna gelmiştir. Sarayın etrafında konutlar, iş yerleri, camiler, hanlar, hamamlar, çarşı ve medrese gibi mimari yapılar kendini göstermeye başlamıştır.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine zemin hazırlaması beklenemez?

- A) İstanbul'un başkent olarak kullanılmasına
- B) Türk ve İslam şehir anlayışının yerleşmesine
- C) İstanbul'un devletin simgesi hâline gelmesine
- D) Saray kültürünün yayılmasına
- E) Adalet anlayışının güçlenmesine

5. Fatih Dönemi'nde padişahların Divân'a başkanlık etme geleneğine son verilmiş, önemli makamlara nüfuzlu Türk ailelerin çocukları yerine devşirme sisteminden gelenler getirilmiştir.

Bu uygulamalarla ulaşılmak istenilen asıl amaç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Farklı tecrübelerden yararlanmak
- B) Veraset anlayışını değiştirmek
- C) Merkezî yönetimi güçlendirmek
- D) Kaynaşmış bir toplum oluşturmak
- E) Halkın devlete bağlılığını artırmak

6.

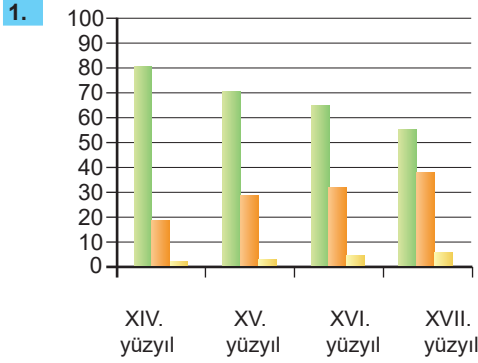
Görselde yer alan Kanunname-i Âli Osman ile kardeş katli kanun hâline getirilmiştir.

Bu Kanun ile ilgili aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabılır?

- A) Tahta geçecek şehzade kesin olarak belirlenmiştir.
- B) Veliht tayini kanunlaşarak yürürlüğe konulmuştur.
- C) Devletin uzun ömürlü olması için tedbir alınmıştır.
- D) Osmanlı'da şer'i hukuk sistemi uygulanmıştır.
- E) "Devlet hanedanın ortak malıdır." anlayışı benimsenmiştir.

TEST 1

Yüzyıllara göre Osmanlı toplumundaki dinî unsurların nüfustaki dağılımını gösteren grafiğe bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Osmanlı Devleti imparatorluk özelliklerine sahiptir.
- B) Fethedilen bölgelerde iskân politikası uygulanmıştır.
- C) Müslümanların genel nüfustaki payı zamanla azalmıştır.
- D) Osmanlı Devleti topraklarını genişletmiştir.
- E) Devletin cizye ve haraç vergisi gelirleri artmıştır.

2. Osmanlı Devleti'nin kurucu unsurları, Orta Asya'daki eski Türk geleneklerinden beslenmişler ve ulusal özelliklerini koruyabilmişlerdir.

Aşağıdakilerden hangisinin bu durumun göstergelerinden olduğu söylenemez?

- A) Türk dilini konuşmaları
- B) Güçlü aile bağlarını korumaları
- C) Toplumu İslam hukukuna göre düzenlemeleri
- D) Hayvancılık temelli ekonomiyi benimsemeleri
- E) Kut anlayışına sahip olmaları

3. Osmanlı Devleti kendinden önceki Türk ve İslam devletlerinin bazı uygulamalarını model olarak almış, üzerine kendine özgü yönetim anlayışları geliştirmiştir. Millet sistemi bu uygulamalardan biridir.

Osmanlıların "millet sistemi" olarak isimlendirilen bu uygulama ile ulaşmak istediği asıl amaç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hukuk sisteminin uygulanmasında karşılaşılan güçlükleri ortadan kaldırmak
- B) Güçlü bir merkezî otorite kurarak ulus birliğini tesis etmek
- C) Üretimde verimliliği artırarak ekonomiyi güçlü hâle getirmek
- D) Farklı milletlerin Osmanlı çatısında kaynaşmalarını sağlayarak devlete olan bağlılığını artırmak
- E) Avrupa'da görülen siyasi ve dinî ayrılıkları derinleştirerek bu durumdan faydalanmak

4. Osmanlı Devleti imparatorluk özelliklerine sahip bir toplum yapısına sahip olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisinin bu özelliğin bir sonucu olduğu savunulamaz?

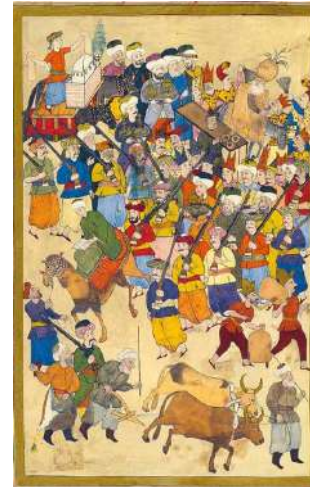
- A) Toplumun askerî ve reaya olarak ikiye ayrılması
- B) Farklı dine mensup vatandaşların bulunması
- C) Türkçe dışında dillerin konuşulması
- D) Etnik yapının zengin olması
- E) Hukuk sisteminde çeşitliliğin görülmesi

5. Osmanlı Devleti'nde Ermeniler dinî özgürlüklerini elde etmişler, devlet ile en fazla kaynaşan toplum olma özelliğine sahip olmuşlardır.

Bu bilgiye göre aşağıdakilerden hangisinin, Ermenilerin bu konuma gelmesinde doğrudan etkisinin olduğu söylenebilir?

- A) Ermenilere kültürel yönden hoşgörü gösterilmesi
- B) Ticari alanda serbestliğe sahip olmaları
- C) Esnaf teşkilatlarında ayrım olmadan faaliyet göstermeleri
- D) Özel mülkiyetlerinin kanunların güvencesinde bulunması
- E) İstanbul'da Gregoryan Ermeni Patrikliğinin kurulması

6.

"Surname" adlı eserde yer alan "meslek erbapları" konulu yukarıdaki minyatüre bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Esnaf örgütlenmesinin bulunduğu
- B) Askerî sınıftan meslek gruplarının varlığına
- C) Hiyerarşik bir düzenin kurulduğuna
- D) Gelişmiş bir vakıf anlayışının yerleştiğine
- E) Endüstriyel üretim tarzının olmadığına

06A40099

1.	İtalya	Rönesans sanat alanında kendini göstermiştir. Resim, mimari ve güzel sanatlarda birçok eser verilmiştir. Leonardo da Vinci, Michelangelo ve Rafael önemli sanatçılardandır.
	Almanya	Hümanistler dinî metinleri incelemiş, İncil'i Almanca'ya çevirmişlerdir. Öne çıkan isimler Erasmus, Röken, Luther'dir.
	İngiltere	Edebiyat alanında önemli çalışmalar yapılmıştır. Shakespeare dünyaca tanınmış edebiyatçı olup günümüze ulaşan önemli eserler kaleme almıştır.
	Fransa	Eski Yunan ve Roma eserleri tercüme edilmiştir. Montaigne bu dönemin önemli edebiyatçılarındandır.
	Polonya	Daha çok bilimsel alanda etkili olmuştur. Kopernik Dünya'nın yuvarlak olduğunu ve Güneş'in etrafında döndüğünü açıklamıştır.

Rönesans'ın etkili olduğu ülkelerle ilgili verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Rönesans, döneminde yapılan çalışmalar Reform'a zemin hazırlamıştır.
- B) Rönesans, sanat alanında yapılan çalışmalar bütünüdür.
- C) Rönesans, hayatın tüm hatlarında etkinliğini gösteren Kilisenin gücünü tümüyle kırmıştır.
- D) Rönesans ile birlikte Avrupa halklarının refah düzeyi yükselmiştir.
- E) Rönesans, Kilisenin öncülüğünde girişilen bir aydınlanma hareketidir.

2. Avrupa'da Reform'dan sonra Kilise kurumu zayıflamış, kıtadaki mezhep bütünlüğü sona ermiştir. Reform, Osmanlı Devleti'nde ise herhangi bir etkiye sahip olamamıştır. Bunda Osmanlı tebası olan Hristiyanların geniş dinî özgürlüklere sahip olması önemli rol oynamıştır.

Reform'un Osmanlı coğrafyasında etkili olamamasının, metinde yer almayan diğer sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gayrimüslim halkın refah düzeyinin yüksek olması
- B) Reform'un etkilerinin Osmanlı topraklarında geç fark edilmesi
- C) Osmanlı Devleti'nin iskân politikalarıyla gayrimüslim halkın etki alanını daraltması
- D) Hristiyan cemaatlerinin iç işlerinde özerk olarak yapılmasına müsaade edilmesi
- E) Osmanlı Hristiyanlarının ağırlıklı olarak Ortodoks mezhebinde olması

15. ÜNİTE: Değişim Çağında Avrupa ve Osmanlı

3. Osmanlı Devleti XVI. yüzyılın sonlarından itibaren duraklama dönemine girmiştir.

Aşağıda verilenlerden hangisinin bu durumun göstergesi olduğu söylenemez?

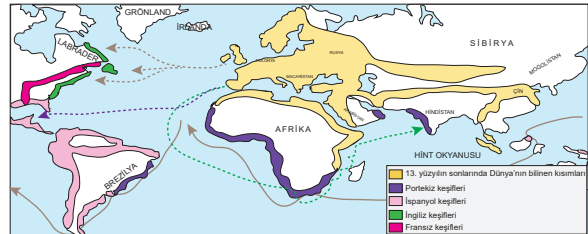
- A) On yıl içinde dört defa şeyhülislam, yedi defa da sadrazam değişikliğinin yapılması
- B) Kazaskerlerin önceleri on - on beş yıl görev yaparak emekli olurken, görev sürelerinin kısalması
- C) Saray görevlilerinden olan yardımcı hizmetler zümresinden kimselerin etkilerinin artması
- D) Sokullu Mehmet Paşa'nın üç padişah döneminde sadrazam olması ve yıllık gelirinin bir milyon altına ulaşması
- E) Tımar ve zeametlerin savaşta yararlılığı olanlardan çok kapı halkına ve yönetici yakınlarına dağıtılması

4. Yeni Çağ'da Avrupa'da Coğrafi Keşifler, Rönesans ve Reform yenilikleri yaşanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisinin bu gelişmelerin ortak sonucu olduğu söylenebilir?

- A) Feodal ekonomik düzenden merkantilizm sistemine geçilmesi
- B) Avrupa'nın sömürgecilikte ve deniz ticaretinde rekabet içine girmesi
- C) Kilisenin etkisinin azalmasıyla seküler anlayışın güçlenmeye başlaması
- D) Katolik mezhebinden ayrılan ülkelerde kiliselerin mallarına el konulması
- E) Avrupa'nın gelişmesini engelleyen unsurların ortadan kalkması

- 5.

Haritada Coğrafi Keşiflerden sonra ticarete kullanılmaya başlanan yeni yol güzergâhı verilmiştir.

Yukarıda verilen haritadaki ticaret yollarında meydana gelen güzergâh değişiminin Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisine yol açması beklenemez?

- A) Gümrük gelirlerinin azalmasına
- B) Akdeniz limanlarının değerinin zayıflamasına
- C) Eski güzergâhtaki şehirlerin nüfuslarının düşmesine
- D) Akdeniz'deki askerî hâkimiyetin kaybedilmesine
- E) Kervan ticaretindeki hacmin daralmasına

TEST 13

23. MİKRO KONU: XVIII - XX. Yüzyıl Siyasi Gelişmeleri (1774 - 1914),
Osmanlı - Rus Rekabeti (1768 - 1914)

16. ÜNİTE: Uluslararası İlişkilerde Denge Stratejisi

1. **Londra Antlaşması (30 Mayıs 1913)**
- Midye - Enez hattı Osmanlı - Bulgar sınırı olmuştur.
- Trakya ve Edirne Bulgaristan'a bırakılmıştır.
- Kuzey ve Orta Makedonya'yı Sırbistan almıştır.
- Arnavutluk'un bağımsızlığı kabul edilmiştir.
- Güney Makedonya, Selanik ve Girit Yunanistan'a verilmiştir.
- Londra Antlaşması'nın kararlarına göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?**

- A) Osmanlı Devleti'nin sınırları küçülmüştür.
B) Akdeniz'deki Osmanlı hâkimiyeti zayıflamıştır.
C) Osmanlı'nın batıda yalnızca Bulgaristan ile sınırı kalmıştır.
D) Bulgarlar Ege Denizi'ne açılmıştır.
E) Arnavutluk silahlı mücadele ile bağımsız olmuştur.

2. I. Balkan Savaşı'ndan önce II. Abdülhamid tarafından belirlenen Osmanlı politikaları Balkanlarda toprak kayıplarının yaşanmasını geciktirmiştir.
- Osmanlı'nın;**
- I. Balkan devletleri arasındaki anlaşmazlıkları körüklemek,
II. bölge halklarına birtakım haklar vererek onları oyalamak,
III. Meşrutiyet ile birlikte çok partili siyasi hayata geçiş yapmak
- gibi adımlarından hangilerini bu politikalar kapsamında attığı söylenebilir?**

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III
E) I, II ve III

3. Rusya'nın yoğun baskılarıyla Berlin Antlaşması'nda Ermenilerin yaşadığı bölge olan Doğu Anadolu'da ıslahatların yapılmasının kararlaştırılması durumu için,
- I. Şark Meselesi Osmanlı'nın Asya topraklarına taşınmıştır.
II. Osmanlı Devleti denge politikası takip etmiştir.
III. İç mesele uluslararası sorun hâline gelmiştir.
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III
E) I, II ve III

4. Fransa'nın yayılmacı hareketleriyle bozulan Avrupa dengesi, 1815 yılında toplanan Viyana Kongresi ile yeniden sağlanmak istenmiştir. Ancak bu Kongre'de sınırlar çizilirken din, dil ve ırk unsuru göz ardı edilmiştir.
- Aşağıdakilerden hangisinin bu durumun sonuçlarından olması beklenebilir?**

- A) Kalıcı bir barışın sağlanamaması
B) Mezhep anlaşmazlıklarının sona ermesi
C) Ulus devlet oluşumlarının ortaya çıkması
D) Milliyetçilik olgusunun zayıflaması
E) Siyasi anlaşmazlıkların sona ermesi

5. XIX. yüzyılda Almanlar ve İtalyanlar siyasi birliklerini sağlayarak devlet teşkilatlanmalarını tamamlamışlardır.
- Aşağıdakilerden hangisinin bu durumun sonuçlarından olduğu söylenemez?**

- A) Mezhep savaşlarının yaşanması
B) Avrupa'da güç dengelerinin değişmesi
C) Devletler arasında bloklaşmanın başlaması
D) Sömürgecilik rekabetinin hızlanması
E) Savunma yatırımlarının ve giderlerinin artması

6. I. Viyana Kongresi'nin toplanması
II. Ermeni Sorunu'nun ortaya çıkması
III. Azınlık ayaklanmalarının yaygınlaşması
IV. Vehhabilik hareketinin başlaması
V. Balkanlarda Sırp isyanının yaşanması

Yukarıda yer alan gelişmelerden hangisinin, amaçları yönüyle diğerlerinden ayrıldığı söylenebilir?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

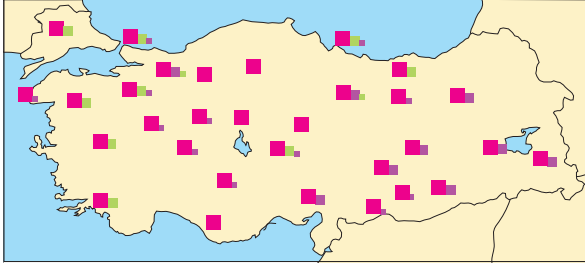

TEST 9

24. MİKRO KONU: İhtilaller Çağı - Osmanlı Devleti'nde Modern Orduya Geçiş

17. ÜNİTE: Devrimler Çağında Değişen Devlet - Toplum İlişkileri

1.

Osmanlı topraklarında yaşayan Ermeni nüfusunun XIX. yüzyıldaki dağılımını gösteren haritaya göre,

- I. Ermeniler Müslümanlarla kaynaşmış bir hayat sürmüşlerdir.
 - II. Sahil kesimleri yerleşim için daha cazip hâle gelmiştir.
 - III. Ermeni yerleşimi Doğu Anadolu'da yoğunlaşmıştır.
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

2.

Askerliğin zorunlu hizmet olması ile birlikte gayrimüslimlerden alınan cizye vergisi "bedel-i askerî" olarak alınmaya başlanmıştır. Sonradan bedel karşılığında askerlikten muafiyet hakkı Müslümanlara da verilmiştir.

Buna göre,

- I. Hazinesin gelirleri artırılmıştır.
- II. Gayrimüslimlere vergi muafiyeti getirilmiştir.
- III. Eşitlik ilkesi gözetilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

3.

Yeniçeriler yeni kurulan orduya ve askerî talim usullerine itiraz etmişler, uyarılara aldırış etmeksizin direnişe geçmişlerdir.

Buna göre, yeniçerilerle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Modern usulleri teknik yönden yetersiz bulmuşlardır.
- B) İslahatlara muhalefet etmişlerdir.
- C) Emir komuta zinciri bozulmuştur.
- D) Alışkanlıklarını değiştirme taraftarı olmamışlardır.
- E) Batı tarzı eğitim modeline itiraz etmişlerdir.

4.

II. Mahmud zamanının en önemli olaylarından olan Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması (17 Haziran 1826), Osmanlı tarihinin dönüm noktalarından biri olmuştur. Bu kurumun kapatılması tarihi kaynaklarda "hayırlı olay" olarak anılmıştır.

Gelişmenin tarih kaynaklarında bu şekilde anılması aşağıdakilerden hangisi ile açıklanabilir?

- A) Yeniliğin padişah öncülüğünde gerçekleştirilmiş olması
- B) Yeniçerilerin yönetimden halka tüm kesimlere sıkıntı ya-
şatması
- C) Ocağın lağvedilmesinin yeni bir yapılanmayı beraberinde
getirmesi
- D) Hazinesin yeniçeri maaşları yükünden kurtulması
- E) Olayın kutsal olarak görülen bir zamanda gerçekleşmesi

5.

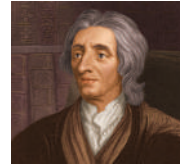
Ulus devletler, nüfus artışını desteklemekle;

- I. ele geçirilen topraklarda siyasi ve ekonomik hâkimiyeti sağlamak,
- II. devletin askerî gücünü artırmak,
- III. işsizlik oranlarını aşağıya çekmek

düşüncelerinden hangilerini hedeflemiştir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

6.

John Locke: Yönetim meşruiyeti tanrısal ya da kalıtsal bir hak değildir. Meşruiyet toplumsal sözleşmede ifadesini bulan "yönetilenlerin rızası" esasına dayanmalıdır.

Adam Smith: İnsanlar kısıtlayıcı düzenlemeler olmadan piyasada serbestçe rekabet edebilmelidir. Bırakınız yapsınlar, bırakınız geçsinler.

XIX. yüzyıla damgasını vuran liberalizmin öncülerine ait yukarıda verilen fikirler ve dönemin gelişmeleri birlikte değerlendirildiğinde aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Bu düşüncelerin en büyük destekçisi soylular olmuştur.
- B) Kralların mutlak ve keyfî otoritelerine karşı çıkmıştır.
- C) Liberaller söz, ifade ve basın özgürlüğünü, din ve vicdan özgürlüğünü desteklemiştir.
- D) Liberal düşüncede serbest piyasa ekonomisi benimsenmiştir.
- E) Sanayi Devrimi sonrasında güçlenen eğitimli burjuvazi, liberal politikaları savunmuştur.

013A0F00

1.	• Doğu Rumeli'de toplanan vergiler	• Maden
	• Orman ve balıkçılık	• Demir yolu
	• İpek	• Kabotaj
	• Tuzla	• Tütün

Osmanlı dış borçlarını tasfiye etmek için alacaklı devletler tarafından kurulan Düyûn-ı Umumiye İdaresi, devletin tabloda gösterilen vergilerini toplama yetkisini elde etmiştir.

Buna göre,

- I. Osmanlı, ekonomik bağımsızlığını kaybetmiştir.
- II. Tahsil edilen toplam vergi miktarı gerilemiştir.
- III. Zirai üretim zayıflamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

2. Sanayi Devrimi XIX. yüzyılda Osmanlı ekonomisi üzerinde yıkıcı bir etki bırakmıştır. Osmanlı - Rus savaşları ve yaşanan toprak kayıpları söz konusu olumsuzluğu derinleştirmiştir. Hazinesin bütçe açığı kapatılamayınca alınan borçlar ödenememiş, bu yüzyılda ilk defa başlamak üzere alınan dış borçlara yenileri eklenmiştir.

Yukarıda yer alan metinde, Osmanlı Devleti'nin aşağıdaki dış borçlanma gerekçelerinden hangisine değinilmemiştir?

- A) Savunma sanayisi ve giderlerine
B) Dış ticaret açığının ortaya çıkmasına
C) Ödemeler dengesinin bozulmasına
D) Yatırım ve yeniliklerin finansmanına
E) Vadesi dolan borçlara kaynak oluşturulmasına

3. Osmanlı Devleti Batı dünyasından ayrı olarak kendine özgü bir ekonomi görüşü ortaya koymuştur. Osmanlı'da kâr ekseninde hareket edilmemiş, imparatorluk vasfının bir gerçeği olarak insan merkezli ve çoğulcu anlayışla hareket edilmiştir.

Buna göre Osmanlı ekonomisinde;

- I. gelenekçilik,
- II. yeterlilik,
- III. serbestlik

politikalarından hangilerinin benimsendiği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

4. Paris Antlaşması'na uygun olarak, 6 Aralık 1861'de yayımlanan bir fermanla Eflak Boğdan eyaletlerinin, prens Couza tarafından ve bir meclisle idare edilmesi kabul edilmişti. Böylece, Romanya birliği Osmanlı Devleti'nin hâkimiyeti altında oluyordu. Fakat fermanla yer alan ifadelere göre bu birlik; prensin Eflak ve Boğdan voyvodalarını şahsında topladığı müddetçe geçerliydi. Prens feragat ettiği veya öldüğü takdirde; Eflak ve Boğdan yine ayrı voyvodalar tarafından idare edilecekti. Eflak ve Boğdan'da, Slavcılık bahanesiyle Osmanlı Devleti'ni uğraştıracak olaylar çıkartılmaya başlandı.

Buna göre,

- I. Batılı devletler Osmanlı'nın iç işlerine karışmıştır.
- II. Eflak ve Boğdan'da geçici bir birlik oluşturulmuştur.
- III. Osmanlı Devleti toprak kaybına uğramıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

5. Osmanlı'da deneyimli devlet yöneticilerine icraat planlamalarının belirlenmesi için layiha adı verilen raporlar hazırlanmıştır.

Yalnız bu bilgilere göre;

- I. ayrılıkçı faaliyetlerin yürütüldüğü,
- II. iç politikada değişikliklere gidildiği,
- III. meşveret usulünün uygulandığı

yorumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

6.

I. Fransız İhtilali'nin yapılması
II. Ulusçuluk hareketlerinin görülmesi
III. Osmanlı'da toprak kayıplarının yaşanması
IV. Sanayi Devrimi'nin gerçekleşmesi
V. Demokratikleşme çalışmalarının başlaması

Yukarıda verilen tablodaki neden - sonuç ilişkisi hangi alanda bozulmuştur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

TEST 1

25. MİKRO KONU: XIX. Yüzyılda Sosyal Hayattaki Değişimler - Osmanlı Devleti'nde Demokratikleşme Hareketleri - Osmanlı Devleti'nde Darbeler

17. ÜNİTE: Devrimler Çağında Değişen Devlet - Toplum İlişkileri

013D08F6

1.

İttihat ve Terakki Cemiyeti liderlerinden Enver ve Talat Bey öncülüğünde gerçekleşen 23 Ocak 1913 tarihinde Bâb-ı Âli Hükümet binası baskınına ait fotoğrafa bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Siyasi çekişmeler yaşanmıştır.
- B) Hükümete yönelik darbe girişiminde bulunulmuştur.
- C) Baskın halk tarafından desteklenmiştir.
- D) Hükümetin icraatlarına karşı tepki oluşmuştur.
- E) Hükümet çalışamaz hâle getirilmiştir.

2.

“Osmanlı Devleti'nde her din ve mezhebin töreni serbesttir. Hiçbir kimse dininin törenini yapması konusunda engellenmeyecek, bu yüzden ceza ve sıkıntı ile karşılaşmayacaktır. Bundan başka din ve mezhep değiştirme hususunda kimse hiçbir surette zorlanmayacaktır.”

İslahat Fermanı'nın içinde yer alan yukarıdaki metin hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Yabancı devletlerin iç işlerine karışması engellenmiştir.
- B) Eski hak ve imtiyazlar teyit edilmiştir.
- C) Madde, yalnız Hristiyanlara yönelik olarak yazılmıştır.
- D) Dinî kısıtlamalar Ferman ile birlikte kaldırılmıştır.
- E) Gayrimüslimlere yeni dinî özgürlükler verilmiştir.

3.

II. Meşrutiyet'in ilan edildiği dönemde yaşanan toprak kayıplarına tepki gösterilmiş ve 31 Mart Ayaklanması tertip edilmiştir. **Ayaklanmayı çıkaranların aşağıdakilerden hangisini top-
rak kaybının sorumlusu olarak gördükleri söylenebilir?**

- A) II. Abdülhamit
- B) Mebusan Meclisi
- C) Azınlıklar
- D) Osmanlı ordusu
- E) İttihat ve Terakki Cemiyeti

4.

İslahat Fermanı: Devlet bütçesinin tespiti hususunda evvelce kabul edilmiş kanunlar doğrultusunda uygulamalar sürdürülecek. Osmanlı tebasından sınıf ve mezhep farkı gözetilmeksizin vergiler toplanacak. Vergilerin aracısız olarak devlet tarafından toplanması için gerekli tedbirler alınacak. Meclis üyelerinin ve devlet memurlarının iltizam ihalelerine katılarak üzerlerine alması kesin olarak yasaklanacak.

İslahat Fermanı'nda yer alan mali alana dair yukarıdaki maddeye bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Merkezî otorite artırılmıştır.
- B) İltizam sistemi kaldırılmıştır.
- C) Osmanlılık düşüncesi güçlendirilmiştir.
- D) Vergi geliri kaybı azaltılmak istenmiştir.
- E) Hazinesin gelir ve giderleri planlanmıştır.

5.

XVI. yüzyıldan itibaren güçlenmeye başlayan âyanlar, zamanla önemlerinin artmasının bir sonucu olarak bölgesel hanedanlıklara dönüşmüştür. XIX. yüzyılda devletin zayıf olduğu dönemlerde özerkliklerini ve güçlerini artırmışlardır. Âyanlar, Anadolu'da ve Rumeli'de çıkarları doğrultusunda devlete karşı bayrak açmışlardır. Rumeli'deki dağlı eşkiyasına omuz vermekten de geri durmamışlardır.

Bu bilgilerle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Âyanlar dış güçlerle iş birliğine gitmiştir.
- B) Osmanlı hanedanı hedef alınmıştır.
- C) Yöneticiler yolsuzluk olaylarına karışmıştır.
- D) Taşradaki devlet otoritesi bozulmuştur.
- E) Milliyetçi ayaklanmalar desteklenmiştir.

6.

“Üç Tarz-ı Siyaset adlı kitabımda bir Osmanlı ulusu meydana getirmek, İslamcılığa dayanan bir devlet yapısı kurmak ve ırka dayalı bir Türk siyasal ulusçuluğu oluşturmak üzere durdum.”

Bu ifadesine göre Yusuf Akçura hakkında,

- I. Milliyetçi fikirleri benimsemiştir.
 - II. Devletin içindeki durumdan kurtulması için çareler aramıştır.
 - III. Ulus temelli bir devletin kurulması için çalışmalar yapmıştır.
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

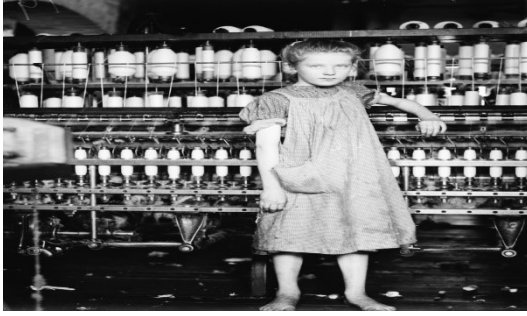

046B0033

TEST 6

18. ÜNİTE: Sermaye ve Emek

1.

XIX. yüzyılda Avrupa'daki bir sanayi kuruluşunda çekilen yukarıdaki fotoğrafa bakılarak,

- I. Hijyen kuralları uygulanamamıştır.
- II. Personel maliyetleri düşürülmüştür.
- III. Sanayide çocuk işçiler istihdam edilmiştir.

çıkarımlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

2.

XIX. yüzyılda geleneksel taşımacılık yöntemleri değişmiştir. Daha fazla yükün, daha kısa zamanlarda taşıma imkânları elde edilmiştir.

Bu yüzyılda Avrupa öncülüğünde gerçekleşen;

- I. motor gücünün artırılması,
- II. ticaretin küreselleşmesi,
- III. buharlı makinelerin kullanılması

gelişmelerinden hangilerinin taşıma kapasitesini yükselttiği söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

3.

Osmanlı Devleti hüküm sürdüğü zaman boyunca toprak bakımından zengin, işgücü bakımından kıt ve sermaye bakımından yoksul bir ekonomiye sahip olmuştur. Bu durum sanayileşme sürecini geciktirmiştir.

Aşağıdakilerden hangisinin bu sürecin gecikmesine etkisinden söz edilemez?

- A) Tımar sisteminin uygulanması
- B) Nüfusun büyük kısmının tarım sektörü ile uğraşması
- C) Üretimin geçimlik ekonomi kapsamında gerçekleştirilmesi
- D) İhracata yönelik üretim düşüncesinin gelişmemesi
- E) Üretimin klasik usul ve aletlerle yapılması

4.

İngiltere'de klasik tekstil üretiminde makineleşme ile birlikte önemli bir devrim gerçekleştirilmiştir. İhtiyaç fazlası ürünler İngiliz sömürgeleri başta olmak üzere birçok önemli ülkede alıcı bulmuştur. Şehirlerde işçiye duyulan ihtiyaç, istihdamda artış yaşanmasına sebep olmuştur. Burjuvanın sanayi yatırımları ülkenin ticaret kapasitesini ve ihracat potansiyelini yükseltmiştir. **İngiltere'de meydana gelen gelişmelerin anlatıldığı metinde aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?**

- A) Nüfusta artış görülmesine
- B) Endüstriyel teknolojiye geçilmesine
- C) Sermaye birikiminin sağlanmasına
- D) Deniz ticaretindeki hacmin artmasına
- E) Dokuma sektörünün gelişmesine

5.

- I. Denizcilik
- II. Pazar
- III. Ham madde

Yukarıdaki unsurlardan hangileri ile küresel ticaret arasında bir ilişki kurulabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

6.

Osmanlı'da XIX. yüzyılda karayolu yapımına ait yukarıdaki görsele bakılarak,

- I. Ulaşımın sağlıklı bir şekilde yürütülmesi için yeterli yatırımlar yapılamamıştır.
- II. Yollar; yolcu, hayvan ve araçların sık kullandığı güzergâhlarda toprağın ezilmesiyle ortaya çıkmıştır.
- III. Yük ve yolcu taşımacılığında yegâne unsur hayvanlar olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

TEST 7

18. ÜNİTE: Sermaye ve Emek

1.

XX. yüzyılın başında Özel Bankacılar

Milletlere göre bankacı sayıları

Rum ve Ermeni:	12
Yahudi:	8
Avrupalı:	5

Yukarıdaki tabloya bakılarak,

- Türkler finans piyasasında varlık gösterememiştir.
- Gayrimüslimlerin ekonomideki etkinliği artmıştır.
- Osmanlı toplumunda bankacılığa önem verilmemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

2. Tanzimat Fermanı'nın ilan edilmesiyle birlikte müsadere usulü kaldırılmış, gayrimüslimlerin mal güvenliği devlet güvencesi altına alınmıştır.

Bu durumun Osmanlı ekonomisinde;

- ticarette gayrimüslimlerin etkisinin artması,
- Avrupalı girişimcilerle iş birliğine giden azınlıkların Osmanlı ekonomisinin her alanında hâkim olmaya çalışması,
- gayrimüslimlerin hükümetin para ve maliye politikalarını yürütür konuma gelmesi

sonuçlarından hangilerini ortaya çıkardığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

3. Osmanlı Devleti'nin millî iktisat politikalarına yönelmesinde;

- Batı tarzı yeniliklerden sonuç elde edilememesi,
- ekonominin dışa bağımlı hâle gelmesi,
- yerli üreticinin Avrupalılarla rekabet edememesi

durumlarından hangilerinin doğrudan etkisi olmuştur?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

4. XIX. yüzyılda Türkler toplu sermaye ve üretimin ancak %15'ine sahip olabilmıştır. Geri kalan kısım ise gayrimüslimlerin eline geçmiştir.

Buna göre;

- dinî özgürlüklerinin bulunması,
- askerlikten muaf olmaları,
- sermayeyi kamu yararı doğrultusunda kullanmaları

durumlarından hangilerinin gayrimüslimleri bu konuma taşıdığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

5. Osmanlı Devleti'nde yerli sermayeyi ve üretimi güçlendirmek için İttihat ve Terakki Partisi iktidarında Millî İktisat Politikası uygulamaya konulmuştur.

Hükümetin bu politikayı;

- kapitülasyonların tek taraflı kaldırılması,
- serbest dış ticaret politikasının takip edilmesi,
- gümrük vergilerinin yükseltilmesi

usullerinden hangileri ile yürüttüğü söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

6. Dönemin önemli iktisat dergilerinden olan İktisadiyat Mecmuası, Millî İktisat Politikası doğrultusunda Şubat 1915 tarihinde yayın hayatına başlamıştır.

Buna göre, İktisadiyat Mecmuası'nın çıkarılmasında;

- yerli malı kullanılmasını teşvik etmek,
- bozulan dış ticaret dengesini düzeltmek,
- Batı kapitalizminin olumsuz etkilerini gidermek

düşüncelerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

054B01DE

TEST 8

18. ÜNİTE: Sermaye ve Emek

1.

- Bütçede sürekli açıklar verilmesi
- Dış ticarete ithalatın artması
- Alınan dış borçların sanayi yatırıma dönüşmemesi
- Savaş giderlerinin artması
- Sermaye birikiminin sağlanamaması
- Avrupa'nın ekonomik nüfuzuna girilmesi

Aşağıdakilerden hangisinin, Osmanlı Devleti'nin XIX. yüzyıldaki durumu hakkında bilgilerin yer aldığı tablonun sonuçlarından olduğu söylenebilir?

- A) Tanzimat Fermanı'nın imzalanması
- B) Sened-i İttifak'ın yürürlüğe girmesi
- C) Kanun-ı Esasi'nin kabul edilmesi
- D) Islahat Fermanı'nın yayımlanması
- E) Düyûn-ı Umumiye İdaresi'nin kurulması

2. II. Abdülhamit Dönemi'nde dış borçlar meselesinin bir an önce çözüme kavuşturulması için çalışmalar yapılmıştır.

Bu yaklaşım ile;

- I. devletin iç işlerine karışılmasına engel olma,
- II. sanayileşme adımlarını atma,
- III. yerli üretimi güçlendirme

düşüncelerinden hangilerinin doğrudan hedeflendiği söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

3. Sultan Abdülmecit Dönemi'nde düzenli bir bütçe çıkarmak ve uygulamak için bir komisyon kurulmuştur. Ancak komisyonun aldığı tasarruf tedbirlerine uyulmamıştır. Bunun üzerine halka yönelik bir tür hazine bonosu olan "Esham-ı Cedide" senetleri çıkarılmıştır.

Bu durumun, aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olduğu söylenebilir?

- A) Devletin iç borçlanmaya gittiğinin
- B) Bankacılık sisteminin kurulduğunun
- C) Dış borçların kapatıldığıının
- D) Tasarruf tedbirlerinin amacına ulaştığının
- E) Yeni bir dış borçlanmanın gerçekleştirildiğinin

4. Adapazarı'nda yetişen patatesi İstanbul'a getirmek için yapılacak yolun finansmanında kullanılmak üzere dış borçlanmaya gidilmek istenmiştir. Avrupalı sermaye sahipleri yalnızca silah alımında kullanılmak üzere borç verebileceklerini, silahların da kendilerinin belirleyeceği yerlerden alınabileceğini ifade etmişlerdir.

Bu durum için,

- I. Mali bağımsızlık zarar görmüştür.
- II. Avrupa'nın Osmanlı üzerindeki nüfuzu artmıştır.
- III. Yabancı yatırımlar yapılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

5. Sömürgecilik insanlık tarihi boyunca farklı şekillerde uygulanmıştır.

Aşağıda verilenlerden hangisinin, Avrupalıların emperyalist uygulamalarının göstergelerinden olduğu söylenemez?

- A) Coğrafi Keşiflerden sonra kolonilerin kurulması
- B) İstila edilen yerlerde yerli halka soykırım yapılması
- C) Ele geçirilen topraklarda kültür varlıklarının yok edilmesi
- D) Sanayi Devrimi'nin gerçekleştirilmesi
- E) İhtiyaç duyulan iş gücünün Afrikalı kölelerle karşılanması

6. "Babam I. Abdülmecit Tanzimat'ı ilan ederek ülkenin huzuru için tedbirleri almışken Kırım Savaşı çıktı. O zamana değin kimseye bir akçe borcu olmayan hazinemiz borçlanmak durumunda kaldı. Böylece borç kapısı açılmış oldu."

II. Abdülhamit'in sözlerinden yola çıkılarak,

- I. Askerî harcamalar en önemli borçlanma sebebi olmuştur.
- II. İlk dış borçlanması Kırım Savaşı zamanında yapılmıştır.
- III. Farklı zamanlarda dış borçlanmaya gidilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

TEST 1

27. MİKRO KONU: Ulus Devlete Giden Süreçte Nüfus - Modern Hayattaki Sosyal Değişim

19. ÜNİTE: XIX ve XX. Yüzyılda Değişen Gündelik Hayat

1.

İstanbul'da ilk kez betonarme olarak 1922'de Laleli'de inşa edilen apartman

Yukarıda yer alan fotoğrafa bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) İlçe dönük bir yaşam ortamı oluşmuştur.
- B) Batı etkisinde mimari yapılar meydana getirilmiştir.
- C) Yeni tarzda eserler ortaya konulmuştur.
- D) Aydınlatmaların bulunduğu caddeler yapılmıştır.
- E) Dikey yapılaşmaya gidilmiştir.

2. XIX. yüzyılda Suriçi olarak bilinen İstanbul semtinde yerleşim yeri eksen kaydırmış, gayrimüslim halkın yaşadığı Galata - Pera bölgesine geçiş yapılmıştır.

Bu değişimin;

- I. kültürel etkileşimin gerçekleşmesi,
- II. farklı etnik grupların bir arada yaşaması,
- III. çok merkezli bir görüntünün ortaya çıkması

gibi sonuçlardan hangilerini doğuracağı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

3. XVIII. yüzyılın sonlarından itibaren Osmanlı'da Müslüman halkın nüfusu artmıştır.

Buna göre;

- I. savaşlar sebebiyle göç hareketlerinin görülmesi,
- II. Sanayi Devrimi'nin gerçekleşmesi,
- III. toprak kayıplarının yaşanması

gelişmelerinden hangilerinin yukarıdaki değişimi ortaya çıkardığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

4. Devletler tarih boyunca nüfus artışları ile ilgilenmiş, bu doğrultuda politikalar geliştirmiştir.

XIX. yüzyıldan önce Osmanlı Devleti'nde nüfus politikalarında;

- I. askerî,
- II. mali,
- III. sinai

alanlardan hangileri kaynak olarak görülmüştür?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

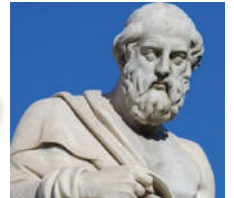
5. XX. yüzyıl başlarında meydana gelen Balkan Savaşları Osmanlı Devleti'ni birçok bakımdan olumsuz etkilemiştir.

Aşağıdakilerden hangisinin bu etkilerden olduğu söylenemez?

- A) Üretim faaliyetlerinin gerilemesi
- B) Ülke sınırlarının küçülmesi
- C) Nüfusta önemli kayıpların yaşanması
- D) Göçlerin Anadolu'da dinî çatışmalara yol açması
- E) Hazine giderlerinin artarken gelirlerinin azalması

6.

"Nüfusun ne fazla çoğalması ne de azalmasına fırsat verilmelidir. İdeal devlet için nüfus gereklidir."

Antik çağ düşünürlerinden Eflatun'un (Platon) yukarıdaki düşünceleri ile,

- I. Askerî alanda yararı olduğundan nüfus artışı belirli ölçekte desteklenmelidir.
- II. Yasalara uygun bir yönetim biçiminin uygulanmasını güçleştirmemesi için nüfusun fazla artmaması gerekir.
- III. Toplamların ekonomik yönden kendilerine yeterli olabilmeleri için uygun bir nüfus büyüklüğüne sahip olmalıdır.

görüşlerinden hangilerinin örtüştüğü söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

055B0EDD

1. **Cizye defterlerinde;** gayrimüslim erkek vatandaşların can ve mal güvenliğinin devlet tarafından korunması ve askerlik hizmetinden muaf tutulmaları karşılığında alınan vergilerin kayıtları tutulmuştur.
- Tapu Tahrir defterlerinde;** toprakların ve toprak sahiplerinin kayıtları yer almıştır.

Buna göre, Osmanlı Devleti'nde tutulan Tapu Tahrir ve Cizye defterleri incelenerek ülkenin;

- I. vergi gelirleri,
- II. nüfus durumu,
- III. askerî yapı

unsurlarından hangileri ile ilgili fikir edinilebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

2. Yaklaşık üç asırdır ulus devletler uluslararası sistemin kurucu yapısı olarak ön plana çıkmıştır. Fransız İhtilali ile birlikte İmparatorluk çağının sona ermesinden sonra siyasi ve sosyal hayat ulus devletler üzerinde şekillenmiştir.

Aşağıdakilerden hangisinin sözü edilen siyasi yapının temel felsefi arka planını doldurduğu söylenebilir?

- A) Milliyetçilik B) Akılcılık
C) Bilimsellik D) Gelenekçilik
E) Devletçilik

3. Ulus devleti ortaya çıkaran ve besleyen etkenler arasında farklı unsurlar bulunmaktadır.

Milliyetçilik ile ulus devlet ilişkisinin;

- I. ekonomik,
- II. sosyo - kültürel,
- III. askerî

alanlardan hangileri üzerine kurulduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

4. İnsani göç; dinî, iktisadi, siyasi, sosyal ve diğer sebeplerden dolayı insan topluluklarının bir yerden başka bir yere gitmesidir. Aşağıdaki göç hareketlerinden hangisi, gerekçe yönüyle diğerlerinden ayrılır?

- A) Olumsuz iklim şartları sebebiyle yurdu terk etme
B) Hayvancılık faaliyetleri için başka coğrafyalara yönelme
C) Balkanların kaybedilmesinden sonra Anadolu'ya göç etme
D) Nüfus fazlalığı sebebiyle köylerden şehirlere taşınma
E) İskân faaliyetleri kapsamında yer değiştirme

5. Osmanlı Devleti'nde fethedilen bölgelere nüfus aktarımı yapılmakla;

- I. güvenliğin sağlanması,
- II. fethedilen toprağın üretim sahası hâline getirilmesi,
- III. nüfus artışının teşvik edilmesi

düşüncelerinden hangileri hedeflenmiştir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

6.

Bölgeler	Nüfus
Trakya	1 800 000
Rumeli	2 700 000
Bulgaristan	3 000 000
Arnavutluk	1 200 000
Bosna Hersek	1 100 000
Eflak ve Boğdan	4 000 000
Sırbistan	1 000 000
Ege Adaları	700 000
Avrupa Toplam	15 500 000
Anadolu	10 700 000
Suriye ve Mezopotamya	4 450 000
Arabistan	900 000
Asya Toplam	16 050 000
Genel Toplam	31 550 000

Osmanlı Devleti'nin 1844 yılı nüfusunun detaylarının yer aldığı tabloyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Osmanlı Devleti imparatorluk özelliğine sahiptir.
B) Avrupa ve Asya nüfusları birbirine yakındır.
C) Osmanlı coğrafyasında kültür birliği sağlanmıştır.
D) Avrupa kültürü ile etkileşim yaşanmıştır.
E) Ulusçuluk hareketleri için uygun zemin oluşmuştur.

059D0A79

1. 1885, 1896 ve 1914 Sayımlarına Göre İstanbul Nüfusu

Tarih	Müslüman	Gayrimüslim
1885	384.000 %44	488 000 %56
1896	520.000 %51	510 000 %49
1914	520.000 %57	389 000 %43

Yukarıda verilen tablo dönemin gelişmeleri ile birlikte düşünüldüğünde aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Gayrimüslim nüfusu zamanla azalmıştır.
- B) Müslümanların nüfustaki payı artmıştır.
- C) Çok kültürlü bir toplum yapısı vardır.
- D) 1896'dan sonra şehrin nüfus yoğunluğu artmıştır.
- E) İstanbul 93 Harbi'nin etkisiyle göç almıştır.

2. Büyük bir ticaret kenti tarihine sahip olan İstanbul, XIX. yüzyılda kozmopolit bir yapıya sahipti. Kentte sürekli artmakta olan Batılı nüfus yaşamaktaydı.

İstanbul'un bu özelliği;

- I. Sanayi Devrimi ile birlikte bağımlı toplum oluşturma politikasının yürütülmesi,
- II. kapitalizm ideolojisinin yaygınlaşması,
- III. şehrin dünyadaki tüm Müslümanlar tarafından bir simge olarak görülmesi

durumlarından hangileri ile açıklanabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

3. Balkan Savaşlarının toplum üzerinde oluşturduğu olumsuz havayı dağıtmak isteyen yöneticilerin;

- I. kamuoyu,
- II. askeriye,
- III. basın

unsurlarından hangilerine yönelik bilgilendirme ve yönlendirme faaliyetleri geliştirmesi beklenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

4. İbn-i Haldun iklimin, refah seviyesinin ve gıda rejiminin insan üzerindeki etkisi üzerinde durmuş, refah ile nüfusun artacağına ve ölümlerin azalacağına işaret etmiştir.

Buna göre, İbn-i Haldun'un görüşü ile aşağıdakilerden hangisinin örtüştüğü söylenemez?

- A) Nüfus ile iktisadi, sosyal ve kültürel gelişmeler arasında sıkı bir ilişki bulunmaktadır.
- B) Çalışan kişi sayısının artması toprağın sürekli kullanılmasına ve veriminin düşmesine yol açar.
- C) Devletlerin egemenliklerini sağlamlaştıracakları için ülke nüfusu önemli bir güç kaynağıdır.
- D) Nüfusun fazla olması iş bölümünü, o da üretimde zenginliği ortaya çıkarır.
- E) Şehirlerin gelişmişliği nüfusun çokluğuyla doğru orantılıdır.

5. Osmanlı Devleti'nde geleneksel tüketim anlayışı;

- I. hayatı yaşamaya yetecek kadar eşyaya sahip olma,
- II. din ve ahlâk ölçüsünde kanaat etme,
- III. israftan uzak durma

esaslarından hangileri üzerine kurulmuştur?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

6.

XIX. yüzyıl Osmanlı bankerlerinden Fransız J. Alléon ve İtalyan Teodor Baltazzi'ye ait iş yeri görseli ve dönemin özellikleri birlikte değerlendirildiğinde,

- I. Faaliyetler yasal olarak sürdürülmüştür.
- II. Vakıf hizmetleri yürütülmüştür.
- III. Sosyal sorumluluk çalışmaları yapılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

064D0E2D

1. "İstanbul seyahatim zorlu geçmedi. Çünkü buharlı gemi seferleri artırılmıştı. Gemi yolcularının önemli bir kısmı Avrupalı tüccarlardan oluşmaktaydı. Şehre indiğimde dikkatimi hanımların kıyafetleri çekti. Anladım ki Avrupa kültürü Osmanlı coğrafyasında etkili olmaya başlamış. Yine Sultan II. Mahmut'un kız kardeşi Esmâ Sultan'ı ziyaretim sırasında bir kızın üzerinde entari ve şalvar ile beraber Parisli bir terzinin üretimi olan Avrupai ceket gördüm."

30 Aralık 1835'te İstanbul'a gelen İngiliz Miss Julia Pardoe'nun gözlemleri için,

- Avrupa tarzı bir modanın etkisine girilmiştir.
- Batı ürünleri geleneksel kıyafetlerle birlikte kullanılmıştır.
- Osmanlı'da tüketim kalıpları sürdürülmüştür.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

2. II. Mahmut Dönemi'nde eğitim, idari, mali ve sosyal alanlarda Avrupa örnek alınarak reform hareketlerine girilmiştir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisi ile açıklanamaz?

- Toplumun örf, âdet ve geleneklerini koruma amacı
- Kaybedilen savaşların güvensizlik ortamı oluşturmaması
- Yöneticilerin yeniliklerde pay sahibi olma düşüncesi
- Toprak kayıplarının önüne geçme hedefi
- Azınlıkların devletle olan bağının güçlendirilmek istenmesi

3. Üretimle ortaya çıkan mal ve hizmetlerin insan ihtiyaçlarını karşılaması olarak bilinen tüketimde, XIX. yüzyıldan itibaren önemli değişimler yaşanmaya başlamıştır.

Aşağıdakilerden hangisinin yaşanan değişim üzerinde herhangi bir etkisinden söz edilemez?

- A) Vakıf kültürü B) Reklamcılık sektörü
C) Sanayi Devrimi D) Avrupa ile ilişkiler
E) Kapitalizm

4. Osmanlı'da, Avrupa ile yakınlaşılması ve kültürel ilişkilerin artması;

- ülkede Avrupa ürünlerinin kullanımının yaygınlaşması,
 - gelenek ve göreneklerde önemli değişimlerin yaşanması,
 - gayrimüslimlere yönelik hoşgörü ortamının oluşması
- gelişmelerinden hangilerini ortaya çıkarmıştır?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

5. XIX. yüzyıl Osmanlı Devleti için âdeta bir yıkıma dönüşmüştür. Fransız İhtilali'nin etkisi çok derinden hissedilmiş, azınlıkların ayrılıkçı isyan girişimleri toprak kayıpları ile sonuçlanmıştır. Savaşlar sonunda çok sayıda Türk Balkanlardan göç etmek zorunda kalmıştır.

Bu gelişmelerin yaşanmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisinden söz edilemez?

- Din duygusunun geri plana düşmesi
- Batılı devletlerin Doğu Avrupa'da etkilerini artırması
- Millet sisteminin işlerliğini kaybetmesi
- Balkanlarda Osmanlı'ya karşı ittifak oluşturulması
- Batı'nın örnek alınarak yeniliklere girişilmesi

6.

Kafkaslardan ve Balkanlardan Anadolu'ya gerçekleşen göçlerle ilgili süreç döngüsündeki akış, kaç numaralı alanda bozulmuştur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V